

T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI

**2010 YILI VE SONRASINDA DOĞA VE ÇEVRE EĞİTİMİ ALANINDA
TÜRKİYE'DE YAPILMIŞ TEZLERİN NİTEL VE NİCEL AÇIDAN
İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

GÜLSEMİN YAĞCI

AMASYA
Şubat-2022

**T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**2010 YILI VE SONRASINDA DOĞA VE ÇEVRE EĞİTİMİ ALANINDA
TÜRKİYE’DE YAPILMIŞ TEZLERİN NİTEL VE NİCEL AÇIDAN
İNCELENMESİ**

**Hazırlayan
Gülsemin YAĞCI**

**Danışman
Doç. Dr. Cengiz YILDIRIM**

AMASYA-2022

TEZ ONAY SAYFASI

Gülsemin YAĞCI tarafından hazırlanan “2010 Yılı ve Sonrasında Doğa ve Çevre Eğitimi Alanında Türkiye’de Yapılmış Tezlerin Nitel ve Nicel Açıdan İncelenmesi” başlıklı bu çalışma, 09/02/2022 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda jürimiz tarafından Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliği ile başarılı bulunarak kabul edilmiştir.

Jüri

İmza

Danışman: Doç. Dr. Cengiz YILDIRIM

Üye: Prof. Dr. Asım ÇOBAN

Üye: Doç. Dr. Mehmet YAKIŞAN

ONAY

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım. .../.../2022

Doç. Dr. Nevzat AYDIN

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezi AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsünden başka bir bilim kuruluşuna akademik gaye ve unvan almak amacıyla vermediğimi; tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksinin ortaya çıkması durumunda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. 09/02/2022

İmza

Gülsemin YAĞCI

ÖZET

2010 YILI VE SONRASINDA DOĞA VE ÇEVRE EĞİTİMİ ALANINDA TÜRKİYE'DE YAPILMIŞ TEZLERİN NİTEL VE NİCEL AÇIDAN İNCELENMESİ

Gülsemin YAĞCI

Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Temel Eğitim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans, Şubat / 2022

Danışman: Doç. Dr. Cengiz YILDIRIM

Dünya nüfusunun hızla artması, insanların yeni yaşam alanları bulma çabası, bununla birlikte sanayileşmenin gelişmesi ve teknoloji kullanımının gerekliliği doğaya yapılan tahribatı artırmıştır. Bu tahribat küresel boyutlara ulaşmış ve insanlar doğa ile ilişkilerini sorgulamaya başlamışlardır. Canlıların yaşam alanı olan doğal ortamların ve doğal kaynakların zarar görmesi ve azalması tehlikesiyle karşı karşıya kalmak; araştırmacıları doğa ve çevre eğitimiyle ilgili çalışmalara yönlendirmiştir. Araştırmacılar çalışmalarıyla genel olarak doğayı tanımayı ve doğayı korumanın yollarını bulmayı amaçlamışlardır. Bu çalışmada 2010 yılı ve sonrasında Türkiye’de yapılmış doğa ve çevre eğitimi konulu yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiştir. Yapılan çalışmada ulaşılan tezler; çalışma yılı, çalışmanın yapıldığı okul, katılımcılar, çalışma yöntemi, veri toplama aracı alt başlıklar altında incelenerek genel yönelimler açığa çıkarılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup 28’ i doğa eğitimi ve 363 ‘ü çevre eğitimi olmak üzere 391 tez incelenmiştir. Bu tezlerin 334’ü yüksek lisans, 57’si ise doktora tezidir. Ulaşılan bu tezler nitel ve nicel açıdan incelendiğinde; araştırmacıların tezlerini farklı örneklem grupları ile farklı yıllarda yaptıkları, farklı üniversitelerde yayımladıkları, bu tezlerde farklı yöntem ve desenler kullandıkları ortaya çıkmıştır. Tarama yönteminin araştırmacıların en çok kullandığı yöntem; ortaokul öğrencilerinin ise araştırmacıların en fazla tercih ettiği örneklem grubu olduğu tespit edilmiştir. Tez çalışmaları yıllara göre incelendiğinde 2019 yılında bir yoğunluk olduğu gözlemlenmiştir. Sonraki yıllarda ise dağılımda anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Bununla birlikte 2019 yılı 59 (%15,08) çalışma ile en çok çalışmanın yapıldığı yıl olup, 2021 yılı 20(%5,11) çalışma ile dikkat çekmektedir. Tezlerin yapıldığı üniversiteler incelendiğinde ise bu konuların 75 üniversitede çalışıldığı, en çok araştırmanın Gazi Üniversitesi’nde 57 (%14,57) çalışma ile

yapıldığı; 22 üniversitenin de yalnızca birer çalışmasının olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmaların doktora ve yüksek lisans tezi dağılımı incelendiğinde ise doğa eğitimiyle ilgili sadece 2 doktora ve 26 yüksek lisans tezi, çevre eğitimiyle ilgili 55 doktora ve 308 yüksek lisans tezi çalışıldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Doğa, Eğitim, Lisansüstü, Tezler

ABSTRACT

**ANALYZING THE THESES IN THE FIELD OF NATURE AND ENVIRONMENT
EDUCATION IN 2010 AND FOLLOWING YEARS IN TURKEY IN TERMS OF
QUALITATIVE AND QUANTITATIVE METHODS**

Gülsemin YAĞCI

Amasya University, Institute of Social Sciences

Department of Elementary Education, M.A., February / 2022

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Cengiz YILDIRIM

The rapid increase in the world population, the effort of people to find new living spaces, in addition to this, the development of industry and the necessity of using technology have increased the destruction of nature. This destruction has reached to a global extent and people began questioning their relationship with the nature. Facing with the danger of damage and decrease of living beings' habitats and natural resources have led to the researchers to the studies about nature and environment. Researchers generally aimed to recognize the nature and find the ways of saving the nature by their studies. In this study, the postgraduate and phd theses on nature and environment education in 2010 and following years in Turkey have been analyzed. In this study, acquired theses have been examined under the titles of studying year, the school that study was carried out, participants, method of study, data collection tool, etc and then common tendency has been revealed. In this study, qualitative research method was carried out, 391 theses were analyzed, of these 28 theses were about the nature education and 363 theses were about the environmental education. There are 334 postgraduate and 57 phd theses in this study. When these theses were studied in terms of qualitative and quantitative measurement, it has been seen that researchers had carried out their theses with different sample groups in different years and they published them in different universities, they used different methods and patterns in these theses. It has been identified that scanning method is the mostly used method by researchers; the secondary school students were the most preferred sample group by researchers. When thesis studies examined by years, it was observed that there was an intensity in 2019. In following years, a meaningful difference wasn't observed in distribution. However, 2019 is the year that most studies were carried out with 59 studies (%15.08), the year of 2021 draws attention with 20 studies (%5.11). When the universities where theses were studied were examined, these

subjects were studied in 75 universities and it has been seen that the most study was carried out in Gazi University with 57 (%14.57) studies and each 22 universities has only one study. When the distribution of postgraduate and phd studies were analyzed It has been seen that there have been only 2 doctor's degree and 26 postgraduate theses about nature education, 55 doctor's degree and 308 postgraduate theses about environmental education.

Keywords: Environment, Nature, Education, Graduate, Theses

ÖN SÖZ

Yarınlarımızın yaşanabilir güzellikte olması için bizlere emanet edilen doğamızı tanımak, korumak ve gelecek nesillere taşımak en insani görevlerimizdendir. Doğanın ırkı yoktur, tek dili vardır; anlamak için de doğamıza ve çevremize karşı duyarlı olmak gerekir. Bu da ancak eğitim ile mümkündür.

Yüksek lisans tez danışmanlığımı üstlenerek, çalışmam süresince bilgilerini, tecrübelerini, yardımlarını ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen sayın hocam Doç. Dr. Cengiz YILDIRIM' a sonsuz teşekkür ediyorum.

Görüş ve önerileri ile desteklerini esirgemeyen sayın tez jüri üyeleri Prof. Dr. Asım ÇOBAN' a ve Doç. Dr. Mehmet YAKIŞAN' a, eğitimim boyunca emeği geçen tüm saygıdeğer hocalarıma teşekkürlerimi sunuyorum.

Hayatımın her anında bana desteklerini ve sevgilerini her zaman hissettiren, her derdime ve sevincime ortak olan; annem Gülşen YAĞCI' ya, babam Ali YAĞCI' ya, kardeşlerim Yasemin ve Şaban YAĞCI' ya babaannem ve dedem Saniye ve Mustafa YAĞCI' ya ve ilgileriyle beni destekleyen sevgili dostlarıma çok teşekkür eder sevgiler sunarım.

Gülsemin YAĞCI

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYAN	Error! Bookmark not defined.
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
ÖN SÖZ.....	viError! Bookmark not defined.
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar DİZİNİ	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ	xii

I.BÖLÜM

1. GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Amacı	2
1.2. Araştırmanın Önemi	2
1.3. Araştırmanın Problemi	3
1.3.1. Alt Problemler.....	3
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
1.5. Araştırmanın Varsayımları	4
1.6. Tanımlar	4

II. BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
2.1. Doğa Kavramı	5
2.2. Çevre Kavramı	5
2.3. Doğa ve Çevre Eğitimi	5
2.3.1 Doğa ve Çevre Eğitiminin Genel Amaçları	6
2.3.2 Doğa ve Çevre Eğitiminin Genel Özellikleri.....	6
2.3.3 Doğa ve Çevre Eğitiminin Gelişimi	7
2.3.4 Türkiye’de Doğa ve Çevre Eğitimi	7
2.4. İlgili Araştırmalar	8
2.4.1. Yurt İçi Araştırmalar	8

2.4.2. Yurt Dışı Araştırmalar	10

III. BÖLÜM

3. YÖNTEM	12
3.1. Araştırma Modeli	12
3.2. Evren Örneklem	12
3.3. Veri Toplama	13
3.4. Çalışma Karakteristiklerinin Belirlenmesi	13
3.5. Verilerin Analizi	13

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR	14
4.1. Çalışmaya Ait Betimsel İstatistikler	14
4.2. Araştırma Alt Problemlerine Ait Bulgular	14
4.2.1. 2010 Yılı ve Sonrasında Türkiye’de Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?	15
4.2.2. 2010 Yılı ve Sonrasında Türkiye’de Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Tezlerin Yapıldığı Üniversite ve Bu Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?	16
4.2.3. 2010 Yılı ve Sonrasında Türkiye’de Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Tez Çalışmalarının Örneklem Gruplarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?	20
4.2.4. 2010 Yılı ve Sonrasında Türkiye’de Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Tez Çalışmalarında Kullanılan Yöntemlerin Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?	23
4.2.5. 2010 Yılı ve Sonrasında Türkiye’de Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Tez Çalışmalarında Kullanılan Veri Toplama Araçlarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?	25

V. BÖLÜM

5. TARTIŞMA	27

VI. BÖLÜM

6. SONUÇ VE ÖNERİLER	30
6.1. Sonuç	30
6.2. Öneriler	31
KAYNAKÇA	32
EKLER	36

EK 1. 2010 Yılı ve Sonrasında Çevre Eğitimi İle İlgili Yapılmış Örnekleme Dahil Edilen Tezler	39
EK 2. 2010 Yılı ve Sonrasında Doğa Eğitimi İle İlgili Yapılmış Örnekleme Dahil Edilen Tezler	70
EK 3. Özgeçmiş Sayfası	73

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlere ait betimsel istatistikler.....	14
Tablo 2. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerin yıllara göre dağılımı.....	15
Tablo 3. Doğa ve çevre eğitimiyle ilgili yayımlanan tezlerin çalışmanın yapıldığı üniversite ve yıllara göre dağılımı.....	16
Tablo 4. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde kullanılan örneklem grubu ve yıllara göre dağılımı.....	19
Tablo 5. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerde kullanılan yöntemlerin yıllara göre dağılımı.....	21
Tablo 6. Doğa ve çevre eğitimiyle ilgili yayımlanan tezlerin çalışmanın yapıldığı yıllara göre kullanılan veri toplama araçlarının dağılımı.....	23

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Doğa ve Çevre eğitimi ile ilgili yapılan tezlerin yıllara göre dağılımı.....	15
Şekil 2. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin en fazla çalışıldığı ilk 10 üniversitenin yıllara ve çalışma sayısına göre dağılımı	20
Şekil 3. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde kullanılan örneklem grubu ve yıllara göre dağılımı.....	22
Şekil 4. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerde kullanılan yöntemlerin yıllara göre dağılımı	24
Şekil 5. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerde kullanılan veri toplama araçlarının yıllara göre dağılımı.....	26

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ

Canlılar yaşamsal faaliyetlerini gerçekleştirirken birbirinden bağımsız hareket edemezler ve birbirlerini çeşitli yollardan etkilerler. Canlıların birbirlerini etkiledikleri ve birbirlerinden etkilendikleri bu alana çevre denir (Güney,2003). Çevre, bireyi doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyen, bireyin çeşitli yönlerden gelişmesini ve yaşam şartlarını belirleyen biyolojik, coğrafi ve toplumsal etkinliklerin toplamıdır (Cansaran, Yıldırım, 2017). Günümüzde hızla gelişen teknoloji doğal çevreyi de etkiler. Teknolojinin olumsuz etkileri, bu etkilerin canlıların yaşam alanı olan çevreye verdiği zararlar her geçen gün artmaktadır. Canlıların yaşam alanı olan çevrenin maruz kaldığı bu olumsuz etkiler sonucunda araştırmacılar çalışmalarını çevreye yöneltmiş ve çevre eğitime verilen önem giderek artmıştır (Yılmaz, Aydın, Bahar: 2015). İnsanlığın varoluşundan bu yana içinde bulundukları çevreleriyle mücadele içinde olmaları çevreye yönelik çeşitli problemlere sebep olmuştur. Bundan dolayı bu problemlerin çözümü için çevre konusunda bilinçli bireylerin yetiştirilmesi oldukça önem kazanmıştır (Mete,2006). Doğal kaynakların bilinçsiz bir şekilde kullanılması çevre ile ilgili problemlerin artmasına sebep olmuştur. İnsanlar çevreye zarar veren tutum ve davranışlarda bulunmuşlardır. Böylece çevre eğitimi ihtiyaç haline gelmiştir (Sever, Samancı, 2002). Bireylerin çevreyle ilgili yeterli bilgiye sahip olmamaları çevreye karşı sorumsuz davranışlar sergilemelerine, bu sorumsuz davranışlar ise çevre sorunlarının oluşmasına sebep olur. Çevre eğitimiyle birlikte insanların çevre konusunda yeterli bilgiye sahip olmaları, çevreye karşı olumlu tutum ve sorumlu davranış geliştiren çevre okuryazar bireyler yetiştirmek amaçlanmıştır (Kıyıcı, Yiğit ve Darçın, 2014). Bireylerin doğa ve çevre eğitimi okul öncesi eğitim döneminden başlayarak hayat boyu devam etmektedir. Bireylerin çevresine sahip çıkması, çevre sorunlarını tanıması ve bu sorunların çözümüne yönelik arayışlar içinde bulunması için doğa ve çevre eğitiminin önemi çok büyüktür (Sungurtekin, 2001).

Doğal ortamlarda doğanın özünü tanımak, doğada var olanı değerlendirmeye yönelik çalışmalarda bulunmak doğa eğitimlerinde önemli bir etmendir (Keleş ve diğerleri, 2010). Sanayileşmenin ve nüfusun artması, teknolojik gelişmeler, fosil yakıtların bulunması doğaya daha fazla müdahaleyi beraberinde getirmiştir. Bireylerin ve toplumların doğal dengenin bozulmasını sorgulaması, bu duruma tepki göstermesi ve

doğayı koruma çabasına girmesi uygarlaşma ölçütü haline gelmiştir. Uygar toplumlar doğayı korumanın gerekliliğinin bilincindedirler (Meydan, Bozyiğit ve Karakurt, 2012). Doğa eğitimi, toplumdaki bireylere çevre sorunlarının varlığını fark ettirir; bireylerin sorunların çözümü için çeşitli stratejiler geliştirmelerine, birey ve toplum olarak çevreye karşı sorumluluk almaları ve kendilerini geliştirmelerine olanak sağlar (Erentay ve Erdoğan, 2009).

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı 2010 yılı ve sonrasında Türkiye’de yapılmış doğa ve çevre eğitimi konulu yüksek lisans ve doktora tezlerini incelemek ve bu çalışmalardaki genel yönelimleri ortaya çıkarmaktır. Yapılan çalışmada ulaşılan tezler çalışma yılı, çalışmanın yapıldığı okul, katılımcılar, çalışma yöntemi ve veri toplama aracı alt başlıkları altında incelenerek doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yapılan tezlerde en çok tercih edilen eğilimleri ve çalışmalarda eksik kalan yönleri açığa çıkarmak amaçlanmıştır. Böylece bu alanda araştırma yapacak olan bilim insanlarına temel kaynak oluşturulacaktır. Doğa ve çevre eğitimiyle ilgili Türkiye’de yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezleri nitel ve nicel açıdan incelendiğinde; çalışmalarda kullanılan yöntemlerin, örneklemelerin, çalışma yıllarının çalışmanın, yapıldığı üniversitelerin farklı olduğu görülmektedir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar doğa ve çevre eğitimi ile ilgili Türkiye’de yapılmış yüksek lisans ve doktora tezi çalışmalarındaki genel eğilimleri açığa çıkaracak; araştırmacılara konu ile ilgili durum hakkında bilgi verip eleştirel bir bakış açısı sağlamış olacaktır.

1.2. Araştırmanın Önemi

Çağımızda sanayileşmenin artması, sanayileşme ve teknolojinin gelişiminin doğaya olumsuz etkileri doğanın hızla bozulmasına yol açmış ve bu durum doğa ve çevre eğitiminin gerekliliğinin ve öneminin artmasına sebep olmuştur.

Doğa ve çevre eğitimi konulu Türkiye’de yayımlanan yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları incelendiğinde, bu çalışmalarda kullanılan araştırma yöntemlerinin, örneklem gruplarının, çalışma yapan üniversitelerin, bu konu ile ilgili yapılan doktora ve yüksek lisans tez sayılarının farklı olduğu görülmektedir.

Bu araştırma sonucundan elde edilecek verilerle araştırmacılar doğa ve çevre eğitimi alanında Türkiye’de yapılmış yüksek lisans ve doktora tezi çalışmalarındaki genel eğilimlere ulaşarak durum hakkında bilgi edinmiş olacaklardır

Doğa ve çevre eğitimi alanında yapılacak çalışmalar için bu çalışmanın sonuçları araştırmacılara eleştirel bir bakış açısı sağlamış olacaktır.

1.3. Araştırmanın Problemi

2010-2021 yılları arasında doğa ve çevre eğitimi alanında Türkiye’de yapılmış doktora ve yüksek lisans tezlerindeki genel eğilimler nelerdir?

1.3. Alt Problemler

1. 2010 yılı ve sonrasında Türkiye’de doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. 2010 yılı ve sonrasında Türkiye’de doğa ve çevre eğitimi ile ilgili tezlerin yapıldığı üniversite ve bu çalışmaların yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. 2010 yılı ve sonrasında Türkiye’de doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tez çalışmalarının örneklem gruplarının yıllara göre dağılımı nasıldır?
4. 2010 yılı ve sonrasında Türkiye’de doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tez çalışmalarında kullanılan yöntemlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
5. 2010 yılı ve sonrasında Türkiye’de doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tez çalışmalarında kullanılan veri toplama araçlarının yıllara göre dağılımı nasıldır?

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerindeki genel eğilimleri belirlemek amacıyla hazırlanan bu çalışmada tezlere ulaşım, araştırmacı tarafından Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanı taranarak sağlanmıştır.

2. Elde edilen tezlerin tam ve özet metinleri incelenmiş olup, bazı tezler örneklem dışı bırakılmıştır. Örneklem dışı bırakılan bu tezler araştırmanın alt problemleri analizleri için yeterli veri içermeyen tez çalışmalarıdır.

3. Bu çalışma 2010 yılı ve sonrasında yapılmış doğa ve çevre eğitimi alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri ile sınırlıdır.

1.5. Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırmada 2010 yılı ve sonrasında doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yapılan tezlerin tümünün çalışmanın yapıldığı üniversite, çalışmanın türü, yöntemi, örnekleme ve veri toplama araçları bakımından yeterli veri içerdiği varsayılmıştır.

1.6. Tanımlar

Doğa ve çevre ile ilgili birçok tanım yapılmıştır. Bazı araştırmacılar ise doğa ve çevre kavramlarını aynı kavram olarak değerlendirmişlerdir. Bu iki kavram birbiriyle iç içe kavramlar olsa da doğa daha kapsayıcı bir kavramdır. Doğa kavramının yerine “tabiat” kavramı da tanımlarda yerini almıştır.

Doğa; kendine özgü özellikleri olan kendi içinde güçlü bir sistemdir. İnsan müdahalesi olmadan var olmuş, insan olmadan da varlığını sürdürebilecek, canlı ve cansız unsurlarıyla zenginlik gösteren, kendi mekanizmaları olan, etkileyen ve etkilenen, çok farklı unsur, olgu, varlık, ilişkileri ve süreçleri kapsayan, sınırları kesinlik taşımayan açık bir sistem olarak tanımlanmaktadır (Atasoy, 2005).

Çevre; kişiyi doğrudan ya da dolaylı yollardan etki içine alan, belirli bir süre içerisinde bireyin birçok yönden gelişimini, yaşam şartlarını belirleyen biyolojik, coğrafi ve toplumsal faktörlerin toplamıdır (Cansaran ve Yıldırım, 2010). İnsanların çevreden bağımsız bir yaşam sürmesi mümkün değildir. Çevre; insanın tüm yaşantısını biyolojik, kimyasal, sosyal olarak meydana getirdiği ortamdır (Daştan, 1999). Çevre, insanlardan bağımsız düşünülemez; insanların dışında bir ortam olduğu kadar aynı zamanda insanların davranışlarının etkilediği ve etkilendiği, insanların kendini bulduğu yerdir (Uşak,2007).

Doğa eğitimi; doğanın bütünsel olarak ele alınması, insanların tabiatla çeşitli ilişkilendirmeler yaparak doğaya karşı farkındalığının gelişmesi, onu anlaması olarak tanımlanabilir (Erdoğan, 2011). Doğa eğitimi, doğayı ve doğada var olan düzeni insanlara tanıtmak amacıyla yapılan eğitimlerdir (Çağlar, Karapınar, 2017).

Çevre Eğitimi; bireylerde çevreye karşı olumlu tutum, bilgi, bilinç ve becerilerin gelişmesi, toplumun tüm kesimlerinde çevreye duyarlı ve kalıcı olumlu davranış değişikliklerinin kazandırılması, çevresel sorunların tanınması ve bu sorunların çözümünde çevresel sorumluluk bilinciyle görev alınması olarak tanımlanabilir (Çevre ve Orman Bakanlığı, 2004, s.452).

II. BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu bölümünde kuramsal çerçeve ile ilgili araştırmalar yer almıştır.

2.1. Doğa Kavramı

Doğa çok boyutlu disiplinler arası bir kavramdır. Doğa; coğrafik, biyolojik ve sosyolojik açılar başta olmak üzere birçok açıdan bir bütün olarak ele alınmalıdır.

2.2. Çevre Kavramı

Karataş ve Aslan (2012), çevreyi, canlıların hayatta kalmaları için nefes alıp verdikleri, beslendikleri, olumsuz dış etkenlerden korundukları, nesillerinin devamını sağladıkları ortamı onlara sağlayan yer olarak ifade etmektedirler. Çevre kavramı, çevresel problemler ve çözümleriyle, çevreye karşı duyarlılık, çevre bilinci, çevreye karşı tutum ve benzeri kavramlarla birlikte anılmaktadır. Yaşadığımız dönemde kuraklaşan ormanlar, ortadan kaybolan türler, kirlilik ve farklılaşan iklim koşulları gibi tüm dünyayı ilgilendiren çevre problemlerinin bireyin tabiat ile girmiş olduğu yanlış ilişkiler sonucunda oluştuğu izah edilebilir. Çevre, insanlardan bağımsız olarak oluşmuştur. Bununla birlikte yüzündeki ilk canlı ile var olan bir ortamdır (Yücel ve Morgil, 1998).

2.3. Doğa ve Çevre Eğitimi

Tüm canlı varlıklar cansız varlıklarla aynı ortamda yaşarlar. Canlıların yaşamsal faaliyetlerini sürdürdüğü ortam çevredir (Uzun, 2007). İnsan doğayı sadece üretim yapılabilecek bir alan olarak görmekte ve bu sebeple doğaya karşı bencilleşerek doğaya yabancılaşmaktadır. Bunun sonucu olarak da doğal kaynaklar hızla yok edilmektedir. Tüm canlıların yaşamlarını sürdürebilmek için temiz havaya, suya ve besinlere ihtiyacı vardır. Bu nedenle var olan doğal kaynakların, temiz çevrenin sürdürülebilirliğinin sağlanması için doğa ve çevre eğitimiyle insanların bilinçlendirilmesinin gerekliliği kaçınılmazdır. Çevre eğitimi, bir yandan ekolojik bilgileri aktarırken diğer taraftan da insanların çevreye yönelik

tutumlarının davranışa dönüşmesini sağlayarak çeşitli öğrenme alanlarına hitap eder (Erten, 2004).

2.3.1 Doğa ve Çevre Eğitiminin Genel Amaçları

1975 yılında Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Çevre Dairesi "Çevre Eğitimi İçin Kaynakların Değerlendirilmesi: Üye Devletlerin Gereksinimleri ve Öncelikleri" adlı bir anket uygulayarak çevre eğitiminin nitelik ve nicelik açısından yetersiz olduğunu tespit etmiştir. Bu sebeple aynı yıl Uluslararası Eğitim Programı (IIEP) oluşturulmuştur. UNESCO ve UNEP işbirliğiyle 1977 yılında Tiflis'te çevre eğitimiyle ilgili ilk uluslararası toplantı olma özelliği taşıyan "Hükümetler Arası Çevre Eğitim Konferansı" düzenlenmiştir. Bu konferansla birlikte çevre eğitiminin küresel düzeyde amaçları, esasları ve niteliği belirlenmiştir (Güler, 2013).

Çevre eğitiminin genel amaçları Tiflis Bildirgesi'ne göre aşağıdaki şekilde sıralanabilir (Ünal ve Dımışlı, 1999).

Bilinç: İnsanların ve sosyolojik oluşumların çevresel problemler ile ilgili farkındalığa ulaşmalarını sağlamak;

Bilgi: İnsanların ve sosyolojik oluşumların çevresel problemlerle ilgili temel veri ve tecrübe edinmelerini sağlamak;

Tutum: İnsanların ve sosyolojik oluşumların çevre için genel değer yargılarını ve hassasiyetini çevreyi muhafaza ve sağaltma yönünde aktif iştirak isteğini elde etmelerini sağlamak;

Beceri: Bireylerin ve sosyal oluşumların çevre ile ilgili problemleri tanıyıp belirtmeleri ve neticelendirmeleri için beceri elde etmelerini sağlamak;

Katılım: İnsanlara ve sosyolojik oluşumlara, çevre problemlerine her düzeyden etkin katılım olanağı sağlamak.

2.3.2 Doğa ve Çevre Eğitiminin Genel Özellikleri

Yeryüzündeki çevre tahribatı yaşamı her alanda olumsuz etkileyecek seviyeye ulaşmıştır. Bu sebeple çevreye karşı farkındalık sahibi bireyler yetiştirilmesini sağlayacak çevre eğitiminde kullanılan uygulamalar kritik bir önem kazanmıştır (Özdemir, 2010). Çevremizi tehdit eden sorunlar başlangıçta yakın çevremizi olmak üzere zamanla tüm

dünyada etkisini gösterir. Tüm dünyayı tehdit eden global çevre sorunlarına yönelik problemlerin çözümü için doğa ve çevre eğitiminde ülkeler ortak hareket etmelidirler.

2.3.3 Doğa ve Çevre Eğitiminin Gelişimi

İnsanların yaşanabilecek alanlara büyük ölçüde zarar verdiği çağımızda, çevreye ve doğaya karşı duyarlı bireylerin yetiştirilmesinin gerekliliği kaçınılmazdır. Uluslararası ilişkilerde 21. yüzyılda çevreye saygının en temel değerlerden biri olduğu belirtilmiştir (Kaya 2012). İnsanların geçmişleri yüz binlerce yıl öncesine dayanır. Geçmişten günümüze kadar yaşadığı çevre üzerinde birçok değişim ve deformasyona sebep olan insanların faaliyetleri günümüzde de etkisini sürdürmektedir (Özgen, 2012).

Çevre koşulları yaşamın temel fonksiyonları olan beslenme ve üremeyi tehdit edince, çevre sorun olarak gündeme gelmiş, bu sebeple de ekoloji bilim dalı önem kazanmıştır. 17. yy' da başlayan ve sonraki yüzyıllarda hızla gelişen sanayi çevre kirliliğinin de hızla artmasına ve doğada dengelerin bozulmasına sebep olmuştur. Tarih boyunca kendini düzenleyebilen ekolojik denge 20. yy' da sanayileşmenin daha da artmasıyla bu işlevini yerine getiremez hale gelmiştir (Yücel ve Morgil, 1998).

Çevre sorunları 70'li yılların başlarında dünyanın önde gelen liderleri tarafından tanınmış ve bu sorunların sebep olacağı sonuçlar tartışılmaya başlanmıştır. Birkaç ülkede 'çevre eğitimi' olgusu bu tartışmalar sonucunda kabul görmüştür. Daha sonra Stockholm'de düzenlenen Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı ile birlikte çevre eğitimi uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Bu konferans sonrasında yapılan çalışmalarla 1975'te Uluslararası Çevre Eğitim Programı düzenlenmiş ve uygulamaya konulmuştur (Ünal ve Dımışkı, 1999). Tiflis'te, 1977 yılında yapılan Tiflis Bildirgesi'nde ise çevreye karşı duyarlı olunması, çevre ile ilgili sorunlara yönelik çözüm geliştirilirken insan rolünü anlama doğrultusunda kararlar alınmıştır (Bener ve Babaoğlu, 2008).

2.3.4 Türkiye'de Doğa ve Çevre Eğitimi

İnsanlar her alanda çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Bu sorunların çözümü için de öncelikle sorunu tanımaya çalışırlar. Çevre ile ilgili sorunlara da çözüm önerileri getirebilmek için öncelikle bu sorunların niteliğini anlamak gerekmektedir. Çevre konusunda belli bir duyarlılığa ve eğitime sahip kişiler çevre ile ilgili problemlerin çözümünde daha etkili olmaktadır. Bireylerin ve toplumların daha sağlıklı bir çevrede hayatlarını sürdürebilmeleri için çevreyle ilgili gerekli bilgi ve beceriye sahip olması ve bu

bilgi ve becerilerinin bireylerde olumlu davranışlara dönüşmesi gerekmektedir (Özdemir, Yapıcı 2010).

Tüm dünyada çevre sorunları gündem olurken ülkemizde de bu sorunlar sorgulanmaya başlanmıştır. Türkiye’de çevre ile ilgili ilk düzenli çalışmalar 1972’de ortaya çıkmış olsa da 1955 yılında Türkiye Tabiatını Koruma Derneği’nin kurulduğu bilinmektedir(Aydın ve Kaya,2011). 1972’de düzenlenmiş olan Birleşmiş Milletler Çevre Konferansı ile birlikte alınan kararlar doğrultusunda, çevrenin korunmasına ilişkin önlemler üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda yerini almıştır (Ağacan ve Saruç, 2015). 70’li yıllardan sonra üniversitelerde lisans ve yüksek lisans düzeyinde çevre mühendisliği alanında eğitime başlanmıştır. Bu dönemden sonra da bu alana olan ilginin giderek arttığı görülmektedir. 1983 yılında çıkarılmış olan Çevre Kanunu, 1982 Anayasası’nda yerini almış ve 1990’lı yıllarda çevre ile ilgili konular ilköğretim programlarında yerini almıştır. 2004 yılında ise öğretim programları değiştirilmiş olup, çevre eğitiminin tek bir ders olarak verilmesi yerine her dersin içinde olacak şekilde verilmesi sağlanmıştır (Su, Avcı ve Avcı, 2018).

2.4. İlgili Araştırmalar

Araştırmanın bu bölümünde Türkiye’de ve yurt dışında daha önce çeşitli konularda yapılmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin çok boyutlu incelemelerine yer verilmiştir.

2.4.1. Yurt İçi Araştırmalar

Özenç, Özenç (2013) çalışmalarında, Yüksek Öğretim Kurulu’nun (YÖK) tez arşivinden elde ettikleri üstün yetenekli öğrencilerle yapılan 38 yüksek lisans ve doktora tezini farklı açılardan incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmacılar çalışmalarında doküman incelemesi yöntemini kullanmış olup, eriştikleri tezlerin yapıldığı yıl, anabilim dalı, tezlerin türleri, tezlerde kullanılan veri toplama araçları tezleri hazırlayanların cinsiyetleri gibi verileri içeren tez analiz formu kullanmışlardır. Araştırmanın sonucunda elde edilen bulguları frekans tabloları ve yüzdelerle gösterilmiş olup, araştırmacılar tarafından önerilerde bulunulmuştur.

Dağlı ve Yazıcı (2020) çalışmalarında, fen eğitimi alanında 2014-2017 yılları arasında yapılan Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi’nden erişime açık olan 94 yüksek lisans tezini; tezlerde kullanılan araştırma yöntemleri, tezlerin sayfa sayıları, referansları, yılı, yazarların cinsiyetleri, danışmanların unvanları ve elde ettikleri bulguları

kriter olarak incelemişlerdir. Bu araştırmada içerik analizi çalışmalarından meta-sentez yöntemi kullanılmış olup, incelenen tezlerde araştırmacıların cinsiyetlerinin yüzdeleri ve Doç. Dr. ile Dr. Öğr. Üyesi oranlarının birbirine yakın olduğu bulgulara tespit edilmiştir. Yarı deneysel desen araştırmacılar tarafından en çok kullanılan desen olup, örneklem grubu olarak da en çok ortaokul öğrencileri tercih edilmiştir.

Baysan, Dilek ve Öztürk(2018) araştırmalarında, sosyal bilgiler eğitimi alanındaki 2010-2017 yılları arasında Türkiye’de 54 üniversitede yapılan 415 yüksek lisans tezini incelemişlerdir. Tezlere Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi’nden erişim sağlanmıştır. Araştırmacılar ulaşılan tezleri doküman incelemesi yoluyla; yıl, araştırma türü, araştırma yöntemleri, konu alanları, örneklem ve örneklem büyüklükleri, veri toplama araçları, analiz yöntemleri ve üniversitelere göre dağılımı bakımından ele almışlardır. Araştırmacıların bulgularına göre bu alanda en fazla tez yapılan üniversitenin Gazi Üniversitesi olduğu, en çok nitel araştırma yönteminin kullanıldığı, veri toplama araçlarından en çok anketin ve örneklem grubu olarak da en çok ortaöğretim ve branş öğretmenlerinin tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Küçüközer (2016), çalışmasında fen bilgisi eğitimi alanında 2000-2016 yılları arasında yapılan doktora tezlerini çok boyutlu incelemiş olup; tezlerin yapıldığı üniversitelere ve yıllara göre dağılımları, tezlerin konuları, tezlerde kullanılan yöntemler, örneklem sayısı, veri toplama araçları ve anahtar kelimeleri içerik analizi ve betimsel analiz yöntemlerini kullanarak analiz etmiştir. Nitel bir araştırma olan bu çalışmanın analizi sonucunda; örneklem grubu olarak en çok ortaokul öğrencileri ve öğretmen adaylarının tercih edildiği, en çok deneysel ve durum çalışmalarının, çıkarımsal ve içerik analizinin kullanıldığı, doktora programlarından mezun veren üniversite ve tez sayılarının yıllara göre arttığı tespit edilmiştir.

Benligiray (2009) araştırmasında, Yüksek Öğretim Kurulu’nun (YÖK) elektronik tez arşivinden erişim sağladığı insan kaynakları yönetimi alanında yapılan 263 doktora ve 1953 yüksek lisans tezini araştırmıştır. İçerik analizi yöntemiyle analiz edilmiş bu tezlerden elde edilen bulgular bir durum saptaması şeklinde sunulmuştur. Toplamda 2216 tez; tezlerin yapıldıkları üniversitelere, enstitülere, anabilim dallarına, özgün dillerine, konularına göre sınıflandırılmış olup sonrasında genel insan kaynakları yönetimi ve insan kaynakları işlevleri temalarına ayrılmıştır.

Türkan (2015) çalışmasında, Türkiye’de Din Eğitimi Alanı’nda yapılan 504’ü yüksek lisans ve 106’sı doktora tezi olan 610 tezi içerik ve yöntem bakımından incelemiş ve bu alanda yapılan çalışmalardaki konu ve yöntem dağılımını incelemek için Din Eğitimi Tezleri İnceleme Formu (DETİF)’nu geliştirerek bu formu kullanmıştır. Nicel-betimsel bir

çalışma olan bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma analizinden ulaşılan sonuçlara göre; bu alanda yapılan ilk lisansüstü çalışmanın 1971'de tamamlandığı Türkiye'de toplamda 19 üniversitede çalışmanın yapıldığı, bu üniversitelerden de en fazla yapılan lisansüstü tezin Marmara Üniversitesi'nde olduğu belirtilmiştir.

Yenilmez ve Sölpük (2014) çalışmalarında, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden alınan 2004-2013 yılları arasında yapılmış olan 41 tezi doküman incelemesi modeli kullanarak değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Araştırmalar çalışma türüne, öğrenim düzeyine, araştırma grubuna, yöntemine, modeline, konularına göre kategorize edilerek incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin 2007-2008 yıllarında kullanılan matematik öğretim programları hakkındaki görüşlerini içeren, ortaokul düzeyinde, nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı çalışmaların yoğunlukta olduğu görülmüştür. Araştırma bulgularından elde edilen veriler sonucunda bu konuyla ilgili yapılacak çalışmalar için öneriler sunulmuştur.

Coşkun, Dünder ve Parlak (2014) araştırmalarının amacını "Türkiye'de özel eğitim alanında yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelemek" olarak belirtmişlerdir. Yüksek Öğretim Kurulu'nun (YÖK) tez tarama merkezinden ulaşılan 2008-2013 yılları arasında özel eğitim alanında yapılmış 72 tezin 61' i yüksek lisans, 11' i ise doktora tezidir. Araştırma bulgularına göre tezlerin en çok zihin engelliler alanında ulaşılan çalışmaların en fazla 2008 yılında yapıldığı, toplamda 8 üniversitenin bu alanda çalışmasının olduğu tespit edilmiştir. Tezlerde nicel yöntem en çok kullanılan yöntem olup, doktora tezlerinin daha az çalışıldığı görülmüştür.

2.4.2. Yurt Dışı Araştırmalar

Lin, Lin ve Tsai (2015) araştırmalarında, 2008 ve 2012 yılları arasında "International Journal of Science Education ", "Science Education", "The Journal of Research in Science Teaching" dergilerinde yayımlanan toplam 990 makaleyi incelemişler ve araştırma bulgularında en çok çalışılan konuların kavram öğretimi ve fen eğitimi olduğunu tespit etmişlerdir. Kavram öğretimi 1998-2022 yıllarında daha çok kullanılırken 2003-2007 yılları arasında daha az kullanılmış ve 2008-2012 yılları arasında tekrar popüler olmuştur. Fen eğitimcilerinin ilgisini bilimsel modelleme, argümantasyon, sorgulamaya dayalı öğrenme gibi konular çekmiştir. Son on beş yıla bakıldığında araştırma konularının kullanımının araştırmacıların ilgileri ve dergilerin tercihlerine göre değiştiği araştırmacılar tarafından gözlemlenmiştir.

Lubiensky ve Bowen (2000) çalışmalarında, ERIC veri tabanında dizinlenen 1982-1998 yılları arasında 48 eğitim dergisinde yayımlanmış matematik eğitimi alanında yapılan 3000' den fazla çalışmayı konusu bakımından ele almışlardır. Araştırmada, araştırmacıların daha çok etnik grup, sosyal sınıf ve imkansızlıklar, cinsiyet gibi konuları ele aldığı; matematik eğitimi alanında ise problem çözme, tam sayılar ve geometri konularının daha çok çalışıldığı görülmektedir. Cebir, istatistik ve olasılık konuları ise en az çalışılan konular olmuştur.

De Jong (2007), batıda 1995 ve 2005 yıllarında Journal of Research in Science Teaching (JRST), International Journal of Science Education (IJSE) ve Science Education (SE) dergilerindeki fen eğitimi konulu makaleleri konu ve yöntem açısından incelemiştir. 1995 yılında en çok çalışılan konular arasında ilk üç sırada öğrencilerin kavrama düzeyleri, pratik çalışmalar, öğretmenlerin alan bilgisi yer alırken 2005 yılında ilk üç sırayı pratik çalışmalar, öğretmenlerin pedagojik alan bilgisi, modeller ve modelleme konuları almıştır. Çalışmaların birçoğunun okul dışı ortamlarda gerçekleştirildiği görülmüştür. Çalışmalarda daha çok nicel analiz yöntemi kullanıldığı tespit edilmiştir. Veri toplama aracı olarak çoktan seçmeli soruların sıklıkla kullanıldığı belirlenmiştir.

Chang, Chang ve Tseng (2010), "International Journal of Science Education", "Research in Science Education", "Science Education" ve "Journal of Research in Science Teaching" dergilerinde 1990 ve 2007 yılları arasında fen eğitimi alanında yapılan çalışmalarda araştırmacıların hangi konulara eğilimleri olduğunu belirlemeyi amaçlamışlardır. Bu dört dergide yayımlanan makalelerin analizleri neticesinde en çok kavram haritaları ve kavramsal değişim konularının araştırma konusu olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, 2000 yılı ve sonrasında bu konulara ilginin azaldığı; "bilimin doğası ve sosyobilimsel konular", "kavramsal değişim ve analogi" ve " profesyonel gelişim" konuları ile ilgili çalışmaların araştırmacılar tarafından daha çok tercih edildiği saptanmıştır.

III. BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu başlık altında araştırmada kullanılan model, araştırmının çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin analizine yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada en çok kullanılan bilimsel araştırma yöntemlerinden biri olan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme söylev, metin analizi, doküman analizi gibi nitel veri elde etme yöntemlerinin kullanıldığı, olayların kendi yaşam alanlarında, gerçekçi ve bütünsel olarak ortaya konmasına yönelik nitel basamakların takip edilerek devam ettirildiği araştırma olarak tanımlanabilir (Yıldırım, 1999). Bu araştırmada betimsel çalışma yöntemi kullanılmıştır. Bilgi edindiğimiz kaynaklara hiçbir müdahalede bulunmadan durum saptaması yoluyla bilgilerin belirlendiği çalışmalar 'Betimsel Araştırma' yoluyla elde edilmektedir (Karasar, 2005). Bu araştırmada, tematik içerik analizi (meta-sentez) yöntemi kullanılmıştır. Bir alanda yapılan çalışmaların sonuçlarının eleştirel bir bakış açısıyla tematik olarak ortak bir senteze ulaştırılması tematik içerik analizi ile mümkün olacaktır. (Au, 2007; Çalık ve Sözbilir,2014).

3.2. Evren Örneklem

Araştırmının evrenini Türkiye'de doğa ve çevre eğitimi alanında yapılmış yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturmuştur. Örneklem grubunu ise 2010 yılı ve sonrasında yapılan doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturmuştur. Yılmaz (2012), araştırmasında 1992-2011 yılları arasında çevre eğitimiyle ilgili yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerini incelemiş, bu alanda çalışma yapacak olan araştırmacılara konu hakkında bilgi vermiştir. Bu yüzden bu araştırmanın örneklem grubunu 2010 yılı ve sonrası için doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama

Bu çalışmada araştırmacı tarafından Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanı taranarak ilgili tezlere ulaşılmıştır. Çalışmada, Türkiye’de doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yapılan 2010 ve 2021 yılları arasında tüm yüksek lisans ve doktora tezlerine ulaşılmaya çalışılmıştır. Tam metinlerine ulaşılamayan çalışmaların ise özet metinlerinden yararlanılmıştır.

3.4. Çalışma Karakteristiklerinin Belirlenmesi

Bu çalışmada kullanılan başlıca karakteristikler şu şekilde sıralanabilir;

- Tezlerin adları
- Tezlerin türleri
- Tezlerin yayım yılları
- Tezlerin yapıldığı üniversiteler
- Tezlerin yapıldığı örneklem türleri
- Tezlerde kullanılan yöntemler
- Tezlerde kullanılan veri toplama araçları

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada, değişkenlerin niteliklerini betimlemek için elde edilen veriler tablo ve şekillerle ifade edilmiş, aynı zamanda verilerin dağılımları yüzde ve sayı olarak verilmiştir. Konu ile ilgili ulaşılan tezlerden elde edilen verilerin analizinde yapılan hesaplamalar için Microsoft Excel 2010 programı kullanılmıştır. Çalışmaya dahil edilen tezlerin türü, yayım yılı, yapıldığı üniversiteler, örneklem grupları, yöntemleri ve veri toplama araçlarına ilişkin veriler hesaplanarak tablo ve şekillerle belirtilmiştir.

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya dahil edilen tezlere ait istatistikler bulgular yer almaktadır.

4.1. Çalışmaya Ait Betimsel İstatistikler

Tablo 1. Doğa ve Çevre Eğitimi ile İlgili Yayınlanan Tezlere Ait Betimsel İstatistikler

Erişimi sağlanan tez sayısı	Örnekleme dahil edilen tez sayısı	Örneklem dışı bırakılan tez sayısı	Özet metinlerden oluşan tez sayısı
415	391	24	33

Bu çalışmada YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanının taranması ile 2010-2021 yılları arasında doğa ve çevre eğitimi alanında yayınlanan 415 teze ulaşılmıştır. Araştırmada, çalışmanın yönteminde belirtilen kriterlere uygun olan 334 yüksek lisans ve 57 doktora tezi çalışma örneklemine dahil edilmiştir. Belirtilen 391 tezin 33 tanesi, tam metinlerine erişimi olmadığı için özet metinlerden oluşmaktadır. Örneklem dışı bırakılan 24 çalışma ise dahil edilme kriterlerine uygun olmadığı için analiz dışında bırakılmıştır. Bu 24 çalışmanın tam metinlerine ulaşılamaması ve erişilen özet metinlerin çalışmanın kriterlerini karşılamaması bu tezlerin analiz dışında bırakılmasına sebep olmuştur.

Araştırmada verileri elde etmek için yapılan literatür taraması sonucunda 2010-2021 yılları arasında yayınlanmış 334 (%85,42) yüksek lisans ve 57 (%14,57) doktora tezinin tam ve özet metinlerine ulaşılmıştır. Çalışma kapsamındaki 391 tezin 28'i (%7,16) doğa eğitimi; 363'ü (%92,83) ise çevre eğitimi ile ilgilidir. Nicelik olarak çevre eğitimi ile ilgili olan tezlerinin çoğunlukta olduğu görülmektedir.

4.2. Araştırma Alt Problemlerine Ait Bulgular

Bu bölümde doğa ve çevre eğitimi ile ilgili hazırlanan tezler analiz edilmiş, elde edilen bulgular tablo ve grafikler ile sunulmuştur.

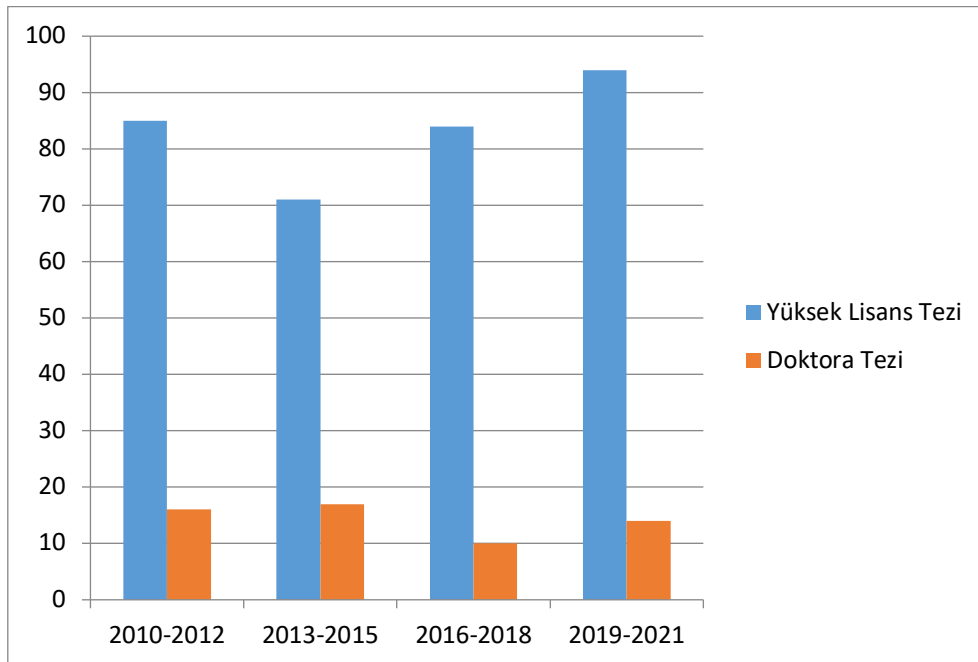
4.2.1. 2010 Yılı ve Sonrasında Türkiye’de Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?

2010 yılı ve sonrasında Türkiye ‘de doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yapılan tezlerin yıllara göre dağılımı aşağıdaki tablo ve şekilde belirtilmiştir.

Tablo 2. Doğa ve Çevre Eğitimi ile İlgili Yayımlanan Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Çalışma Türü	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Toplam	%
Yüksek Lisans Tezi	40	18	27	22	25	24	30	23	31	52	26	16	334	(85,42)
Doktora Tezi	6	6	4	6	2	9	2	3	5	7	3	4	57	(14,57)
Toplam	46	24	31	28	27	33	32	26	36	59	29	20	391	

Yapılan analiz sonucunda doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerin yıllara göre dağılımı Tablo 2. ve Şekil 1.’de belirtilmiştir. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yapılan doktora ve yüksek lisans tezlerinin yıllara göre dağılımına bakıldığında 2010-2021 yılları arasında çalışma sayısında düzenli bir artış ya da azalış görünmemektedir. Bununla birlikte belirtilen yıllar arasında her dönem için yüksek lisans tezlerinin doktora tezlerine göre daha fazla çalışıldığı izlenmiştir.

Şekil 1. Doğa ve Çevre eğitimi ile ilgili yapılan tezlerin yıllara göre dağılımı.

Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan doktora tezleri incelendiğinde en az çalışmanın 10 (%17,54) tez ile 2013-2015 yılları arasında, en fazla çalışmanın ise 17 (%29,82) çalışma ile 2016-2018 yılları arasında olduğu görünmektedir. Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan yüksek lisans tezleri incelendiğinde ise en az çalışmanın 71 (%22,61) çalışma ile 2013-2015 yılları arasında, en fazla çalışmanın ise 94(%24,04) çalışma ile 2019-2021 yılları arasında olduğu görünmektedir.

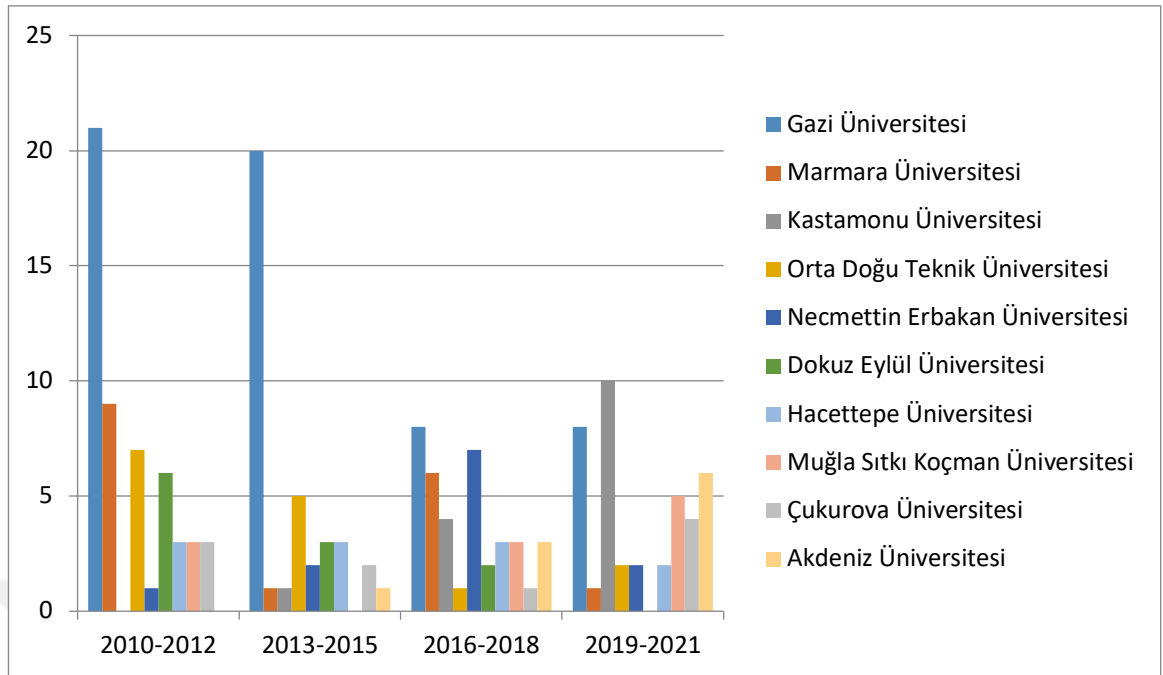
4.2.2. 2010 Yılı ve Sonrasında Türkiye’de Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Tezlerin Yapıldığı Üniversite ve Bu Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?

Tablo 3. Doğa ve Çevre Eğitimiyle İlgili Yayımlanan Tezlerin Çalışmanın Yapıldığı Üniversite ve Yıllara Göre Dağılımı

	Çalışma Yapılan Üniversite Adı	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TOPLAM	%
1	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2		1		1		2	1		1			8	2,04
2	Adıyaman Üniversitesi		1						1		1			3	0,76
3	Adnan Menderes Üniversitesi			1		1	1	2		1	1			7	1,79
4	Afyon Kocatepe Üniversitesi			1			1	1		1	2			6	1,53
5	Ahi Evran Üniversitesi			1				1		1	1		1	5	1,27
6	Akdeniz Üniversitesi				1			1	2	1	2	3		10	2,55
7	Aksaray Üniversitesi						1		1	1	3	1	1	8	2,04
8	Alaaddin Keykubat Üniversitesi										1			1	0,25
9	Amasya Üniversitesi					1		1		1				3	0,76
10	Ankara Üniversitesi	3		1	1						3	1		9	2,3
11	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi										1			1	0,25
12	Artvin Çoruh Üniversitesi	1												1	0,25
13	Atatürk Üniversitesi	1			1		3				1			6	1,53
14	Bahçeşehir Üniversitesi										1			1	0,25
15	Balıkesir Üniversitesi	2	1		1				1		1		1	7	1,79
16	Bartın Üniversitesi									1				1	0,25
17	Bayburt Üniversitesi										1			1	0,25
18	Boğaziçi Üniversitesi			1										1	0,25
19	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi										1	1		2	0,51
20	Celal Bayar Üniversitesi	1											1	2	0,51
21	Cumhuriyet Üniversitesi										1			1	0,25
22	Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi	1		1	1	1		1		1		1		7	1,79
23	Çukurova Üniversitesi	1	1	1	1	1			1		2	1	1	10	2,55
24	Dicle Üniversitesi											1		1	0,25
25	Dumlupınar Üniversitesi	1						1	1					3	0,76
26	Dokuz Eylül Üniversitesi	2	2	2	1	2		1		1				11	2,81
27	Ege Üniversitesi					1	1							2	0,51

Şekil 2. Doğa ve Çevre Eğitimi ile İlgili Yayımlanan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin En Fazla Çalışıldığı İlk 10 Üniversitenin Yıllara ve Çalışma Sayısına Göre Dağılımı

Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerin çalışmanın yapıldığı okul ve yıllara göre en fazla çalışmaya sahip 10 üniversitenin çalışmalarının yıllara göre analiz sonuçları Tablo 3 ve Şekil 2.'de verilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına göre doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin 57 (%14,57) çalışma ile en fazla Gazi Üniversitesi'nde olduğu tespit edilmiştir. Gazi Üniversitesi'ni 17 (%4,34) çalışma ile Marmara Üniversitesi, 15'er (%3,83) çalışma ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Kastamonu Üniversitesi takip etmektedir.

4.2.3. 2010 Yılı ve Sonrasında Türkiye'de Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Tez Çalışmalarının Örneklem Gruplarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?

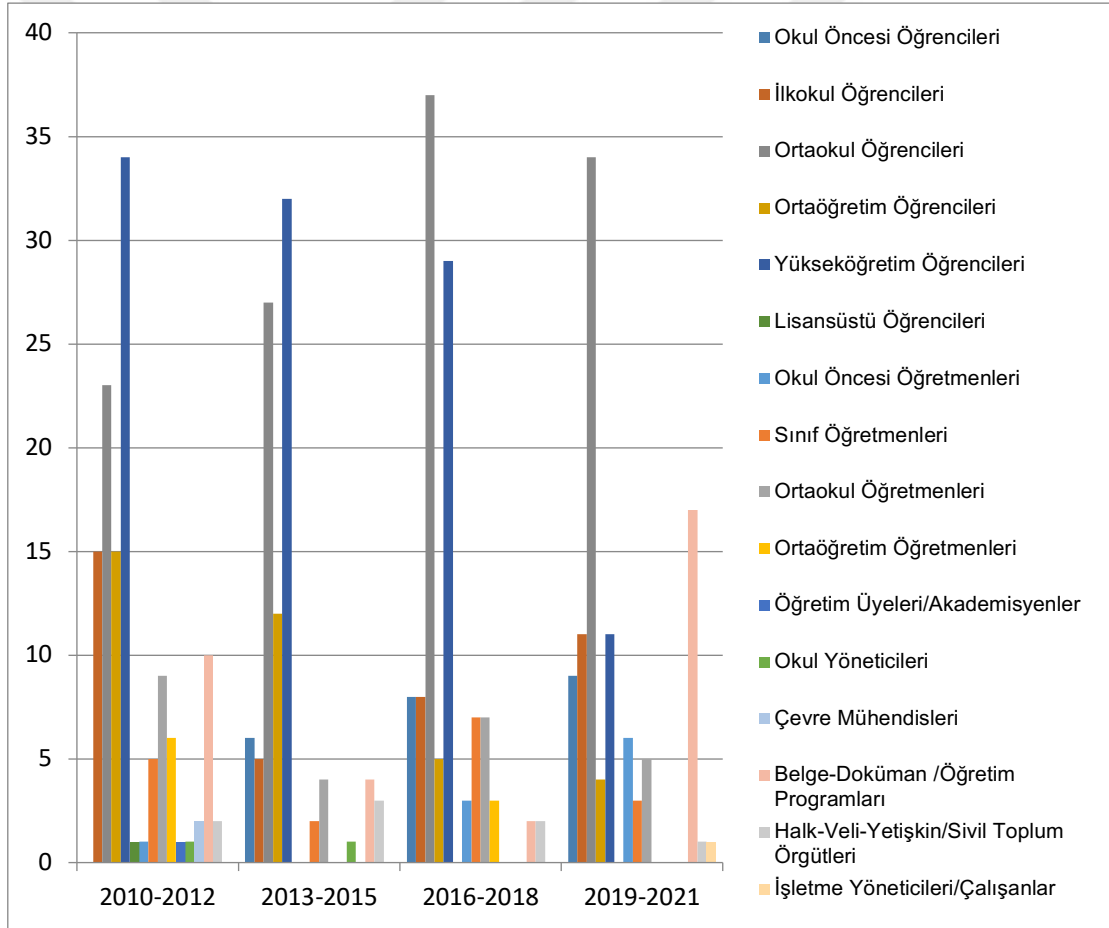
Tablo 4. Doğa ve Çevre Eğitimi ile İlgili Yayımlanan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinde Kullanılan Örneklem Grubu ve Yıllara Göre Dağılımı

Örneklem Grubu	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Toplam	%
Okul Öncesi Öğrencileri				1		5	3		5	6	1	2	23	5,88
İlkokul Öğrencileri	6	2	7	3	1	1	4	4		6	3	2	39	9,97

Ortaokul Öğrencileri	5	10	8	11	7	9	12	12	13	21	9	4	121	30,94
Ortaöğretim Öğrencileri	8	2	5	5	3	4		2	3		2	2	36	9,2
Yüksek Öğrenim Öğrencileri	14	9	11	10	9	13	7	11	11	5	4	2	106	27,1
Yüksek Lisans Doktora Öğrencileri	1												1	0,25
Okul Öncesi Öğretmenleri			1					1	2	2	1	3	10	2,55
İlkokul Öğretmenleri	2	1	2		1	1	2	1	4		2	1	17	4,34
Ortaokul Öğretmenleri		6	3	1	1	2	3	1	3	2	2	1	25	6,39
Ortaöğretim Öğretmenleri	2	1	3					1	2				9	2,3
Öğretim Üyeleri	1					1	1						3	0,76
/Akademisyen														
Okul Yöneticileri		1			1								2	0,51
Çevre Mühendisleri	1		1										2	0,51
Belge – Doküman- Öğretim Programları	6		4		3	1	1	1		8	4	5	33	8,43
Yetişkin – Halk-Veli-Sivil Toplum Örgütleri			2	1	2				2	1			8	2,04
İşletme Yöneticileri /Çalışanlar										1			1	0,25
Belirtilmemiş	4					1							5	1,27

Toplam	50	32	47	32	28	38	33	34	45	52	28	22	441

Doğa ve çevre eğitimiyle ilgili yapılan yüksek lisans ve doktora tezi çalışmalarının örneklem grupları ve yıllara göre dağılımı açısından analiz sonuçları Tablo 4 ve Şekil 3'te verilmiştir. Elde edilen analiz sonuçlarına göre ortaokul öğrencileri 121 (% 30,94) çalışma ile en çok tercih edilen örneklem grubudur. Ortaokul öğrencilerinden sonra 106 (%27,10) çalışma ile en çok yükseköğretim öğrencileri örneklem grubu olarak tercih edilmiştir. İşletme yöneticileri /çalışanlar ve yüksek lisans/doktora öğrencileri yalnızca 1'er çalışmada tercih edilmişlerdir. Tablo 4 'te yer alan toplam örneklem sayısının 441 olduğu belirtilmektedir. Bunun sebebi bazı araştırmacıların birden fazla örneklem grubu ile çalışmasıdır.

Şekil 3. Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinde Kullanılan Örneklem Grubu ve Yıllara Göre Dağılımı

Analiz sonuçlarına bakıldığında Şekil 3 'te örneklem grubu olarak öğrencileri seçen araştırmacıların en çok ortaokul öğrencilerini (%37,11), örneklem grubu olarak

öğretmenleri seçen araştırmacıların en çok ortaokul öğretmenlerini (%39.06) tercih ettiği gözlemlenmiştir. Araştırmacılar diğer örneklem gruplarından ise en çok belge–doküman ve öğretim programlarını (%64,7) kullanmışlardır. Diğer yıllarda en fazla tercih edilen iki örneklem grubu ortaokul ve yükseköğretim öğrencileri 2019-2021 yılları arasında en çok tercih edilen iki grubun ortaokul öğrencileri ve belge- dokümanlar/öğretim programları olduğu dikkat çekmektedir.

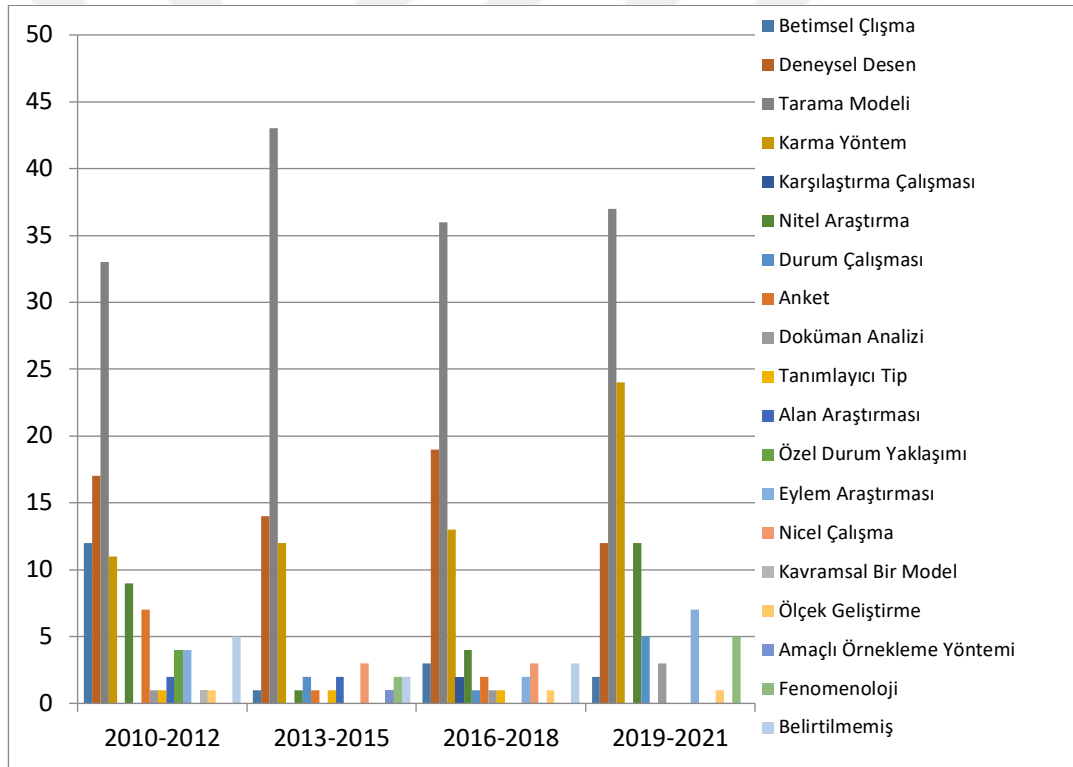
4.2.4. 2010 Yılı ve Sonrasında Türkiye’de Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayınlanan Tez Çalışmalarında Kullanılan Yöntemlerin Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?

Tablo 5. Çevre Eğitimi ile İlgili Yayınlanan Tezlerde Kullanılan Yöntemlerin Yıllara Göre Dağılımı

Çalışma Yöntemi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Toplam	%
Betimsel Çalışma	3	3	4	1				3			2		16	4,09
Deneysel Desen	7	2	8	4	4	6	7	5	7	9	2	1	62	15,85
Tarama Modeli	16	9	8	12	15	16	11	8	17	19	13	5	149	38,1
Karma Yöntem	2	5	4	4	2	6	5	5	3	13	5	6	60	15,34
Karşılaştırma Çalışması							1		1				2	0,51
Nitel Araştırma	5	2	2			1	2	1	1	6	3	3	26	6,64
Durum Çalışması				1	1				1	1	3	1	8	2,04
Anket	5		2		1		1		1				10	2,55
Doküman Analizi			1				1			3			5	1,27
Tanımlayıcı Tip	1			1					1				3	0,76
Alan Araştırması	2					2							4	1,02
Özel Durum Yaklaşımı		1		3									4	1,02
Eylem Araştırması		1	1	2					2	5	1	1	13	3,32
Nicel Çalışma					1		2	2	1				6	1,53
Kavramsal Bir Model		1											1	0,25
Ölçek Geliştirme			1					1				1	3	0,76
Amaçlı Örneklem Yöntemi					1								1	0,25
Fenomenoloji					2					3		2	7	1,79

Belirtilmemiş	5					2	2	1	1				11	2,81
Toplam	46	24	31	28	27	33	32	26	36	59	29	20	391	100

Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerde kullanılan yöntemlerin yıllara göre dağılımı Tablo 5. ve Şekil 4.'te verilmiştir. Analiz sonucuna bakıldığında, araştırmacılar doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerde 18 farklı araştırma yöntemi/modeli kullandıklarını belirtmişlerdir. Araştırmacılar araştırma yöntemlerini “araştırma modeli, araştırma deseni, araştırma yöntemi” şeklinde belirtmişler ve araştırma yöntemlerinin analizinde araştırmacıların belirttikleri ifadelerle analiz çalışmaları sürdürülmüştür. Çalışmaların 11 (%2,81) tanesinde ise araştırma yöntemi belirtilmemiştir. Bunun sebebi ise araştırmaya dahil edilen tezlerin tam metnine ulaşamaması ve elde edilen özetlerde yöntemin açıkça belirtilmemesidir.

Şekil 4. Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Tezlerde Kullanılan Yöntemlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yapılan analiz sonucunda en çok tercih edilen araştırma modelinin tarama modeli (%38,1) olduğu ve tarama modelinden sonra en çok deneysel desen (%15,85) ve karma yöntemin(%15,34) tercih edildiği, 2010 ve 2021 yılları arasında bu yöntemlerin her yıl kullanıldığı görülmektedir. Şekil 4.'e bakıldığında, tarama modelinin gözlemlenen tüm yıllarda diğer araştırma yöntemlerinden daha fazla kullanıldığı görülmektedir. Araştırmacılar 2019-2021 yıllarına kadar en çok “tarama modeli” ve “deneysel desen” i

tercih etmişlerdir, fakat 2019-2021 yılları arasında tarama modelinden sonra en çok “karma yöntem” in tercih edildiği gözlemlenmiştir.

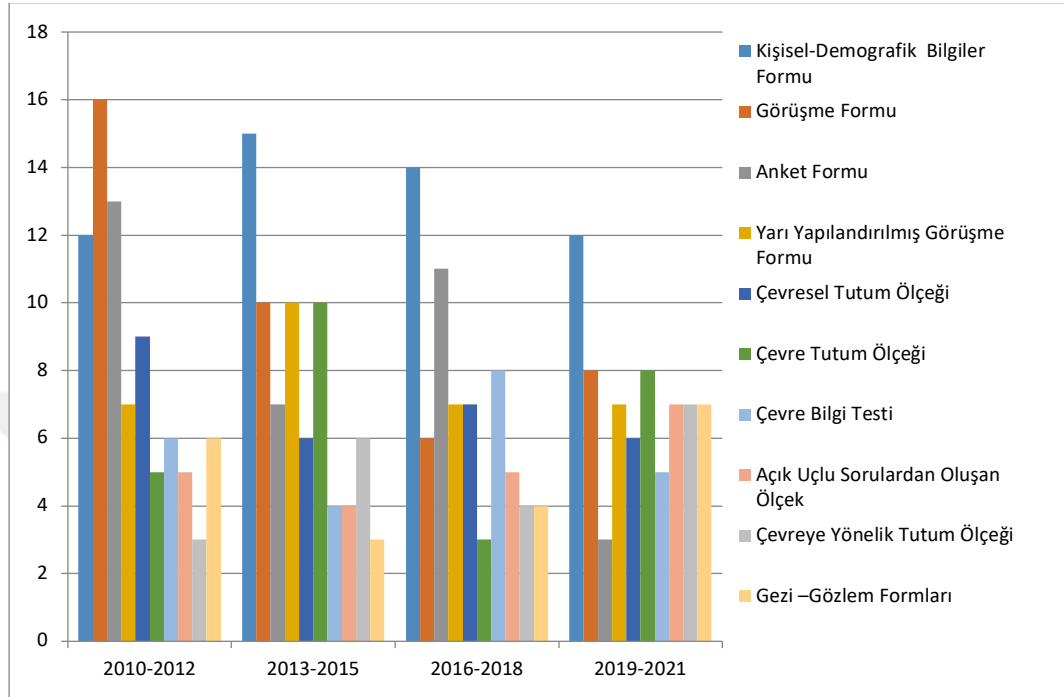
4.2.5. 2010 Yılı ve Sonrasında Türkiye’de Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Tez Çalışmalarında Kullanılan Veri Toplama Araçlarının Yıllara Göre Dağılımı Nasıldır?

Tablo 6. Doğa ve Çevre Eğitimiyle İlgili Yayımlanan Tezlerin Çalışmanın Yapıldığı Yıllara Göre Kullanılan Veri Toplama Araçlarının Dağılımı

Veri Toplama Araçları	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Toplam	%
Kişisel-Demografik Bilgiler	6	1	5	2	7	6	7	1	6	6	4	2	53	13,55
Görüşme Formları	5	6	5	3	6	1	2	1	3	5	2	1	40	10,23
Anket	9	2	2		5	2	5	1	5	1	1	1	34	8,69
Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formları	2	4	1	4	3	3	3	2	2	2	2	3	31	7,92
Çevresel Tutum Ölçeği	1	6	2	3		3	2	3	2	2	3	1	28	7,16
Çevre Tutum Ölçeği		2	3	1	5	4	3			5	2	1	26	6,64
Çevre Bilgi Testi		1	5	2	1	1	3	2	3	1	2	2	23	5,88
Açık Uçlu Sorulardan Oluşan Ölçek	1	3	1	4			3	2		5	1	1	21	5,37
Çevreye Yönelik Tutum Ölçeği	2		1	2	2	2	2		2	3	2	2	20	5,11
Gezi –Gözlem Formları	2	2	2	1	1	1	1	1	2	2	3	2	20	5,11
Toplam	28	27	27	22	30	23	31	13	25	32	22	16	296	

Doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerde kullanılan veri toplama araçlarının en fazla kullanılan ilk 10 tanesinin yıllara göre dağılımı Tablo 6. ve Şekil 5.’te verilmiştir. Analiz sonucuna bakıldığında, araştırmacılar doğa ve çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan tezlerde çeşitli veri toplama araçlarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Araştırmacıların en

çok kullandığı veri toplama araçlarına baktığımızda ilk sırada 53 (%13,55) çalışmada yer alan 'Kişisel-Demografik Bilgiler Formları' yer almaktadır.

Şekil 5. Doğa ve Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Tezlerde Kullanılan Veri Toplama Araçlarının Yıllara Göre Dağılımı

'Görüşme Formları' 40 (%10,23) çalışmada yer alarak en çok kullanılan ikinci veri toplama aracı , 'anket' ise 34 (%8,69) çalışmada yer alarak en çok kullanılan üçüncü veri toplama aracı olmuştur. Bazı araştırmacılar daha önce diğer araştırmacılar tarafından kullanılmış ölçme araçlarını kendi çalışmalarına uyarlayarak kullanmış olup, çalışmalarında genel olarak birden fazla veri toplama aracı kullanmışlardır. Görüşme formları 2010-2012 yılları arasında, kişisel –demografik bilgi formları ise diğer yıllarda en fazla kullanılan veri toplama aracı olduğu gözlemlenmiştir.

V. BÖLÜM

5. TARTIŞMA

Bu bölümde Türkiye’de 2010 yılı ve sonrasında doğa ve çevre eğitimi alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinden elde edilen sonuçlar tartışılmıştır.

Doğa ve çevre eğitiminin birçok eğitim alanıyla bağlantısı vardır. Çevre ve doğa eğitimi; Coğrafya eğitimi, fen eğitimi, sosyal bilgiler ve biyoloji eğitimi gibi alanlarda yerini almıştır. İncelenen çalışmalarda araştırmacıların daha çok nicel araştırma yöntemlerini tercih ettikleri gözlemlenmiştir. Araştırmacılar yaptıkları çalışmalarında hem doğa hem de çevre eğitimi için örneklem grubu olarak en çok ortaokul öğrencilerini tercih etmişlerdir fakat çevre eğitiminde ikinci tercih edilen grup öğretmen adayları iken 2010 yılı ve sonrasında Türkiye’de doğa eğitiminde en çok tercih edilen ikinci örneklem grubu okul öncesi öğrencileridir. Bailie (2010) çalışmasında, doğa merkezli bir okul öncesi eğitimle çocukların doğaya bağlanması arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Amerika’da sekiz doğa okuluyla çalışmalarını yürüten araştırmacı erken çocuklukta çevre eğitime yer verilmesi gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Endüstriyel ve teknolojik gelişmelerin aynı zamanda hava, su ve toprağa zarar vererek insan ve doğal yaşam alanlarını tehdit etmesi araştırmacıları doğaya daha çok önem vermeye, bu tehditler karşısında önlemler almaya ve doğa ve çevre eğitimiyle ilgili çalışmalar yapmaya yöneltmiştir.

Ülkemizde 2021 Yüksek Öğretim Bilgi Yönetim Sistemi veri kayıtlarına göre toplamda 209 üniversite vardır. 2010 yılı ve sonrasında bu üniversitelerin sadece 75’inde 391 tane doğa ve çevre eğitimiyle ilgili yüksek lisans ve doktora tezi çalışması mevcuttur. Doğa eğitimiyle ilgili sadece 2 doktora tezi çalışılmışken çevre eğitimiyle ilgili 55 doktora tez çalışması vardır. Araştırmacıların en fazla 2019 yılında doğa ve çevre eğitimiyle ilgili 59 tez çalışması mevcut iken, 2021 yılında sadece 20 tez çalışılmıştır. Bu incelemenin sonucunda doğa ve çevre eğitimi alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri çalışmalarının yıllara göre analizine baktığımızda, doğa ve çevre eğitimiyle ilgili yapılan çalışmalarda 2010 yılından 2021 yılına kadar 59 (%15,08) tez ile en fazla çalışma 2019 yılında yapılmıştır. 2021 yılı ise 20 (%5,11) tez ile en az çalışmanın yapıldığı yıl olmuştur.

Doğa ve çevre eğitimiyle ilgili 2010 yılı ve sonrasında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri, çalışmaların yapıldığı üniversite ve yıllara göre analiz edildiğinde en fazla

çalışmanın 57 (%14,57) çalışma ile Gazi Üniversitesinde, daha sonra 17 (%4,34) çalışma ile Marmara Üniversitesi'nde ve 15 (%3,83) çalışma ile Kastamonu Üniversitesi'nde yayımlandığı görülmektedir. Bulgularda belirtilen doğa ve çevre eğitimiyle ilgili çalışma yapan diğer üniversitelere baktığımızda 22 (%5,62) üniversitenin sadece 1 çalışmasının olduğunu görünmektedir.

Doğa ve çevre eğitimiyle ilgili Türkiye'de yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde çalışılan örneklem grubu ve yıllara göre analizine baktığımızda araştırmacıların 16 grupta çalıştığı; ortaokul öğrencilerinin 121(%30,94) çalışma ile, yükseköğretim öğrencilerinin 106 (%27,1) çalışma ile, ilkokul öğrencilerinin 39 (%9,97) çalışma ile, ortaöğretim öğrencilerinin ise 36 (%9,2) çalışma ile en çok tercih edilen örneklem gruplarını oluşturduğu görülmektedir. Bu örneklem gruplarını sırasıyla belge ve dokümanlar 33 (%8,43), ortaokul öğretmenleri 25 (%6,39), okul öncesi öğrencileri 23 (%5,88), ilkokul öğretmenleri 17 (%4,34), okul öncesi öğrencileri 10 (%2,55) ortaöğretim öğretmenleri 9(%2,3), yetişkin halk-veli-sivil 8 (%2,04), öğretim üyeleri –akademisyenler 3 (%07,67), okul yöneticileri –çevre mühendisleri 2 (%05,11), yüksek lisans, doktora öğrencileri ve işletme yöneticileri, işletme çalışanları 1 (%02,55) takip etmektedir. Analiz edilen 5 çalışmanın tam metnine ulaşılamadığından tercih ettiği örneklem grubu belirtilmemiştir.

Doğa ve çevre eğitimiyle ilgili Türkiye'de yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezleri araştırma yöntemi ve yıllara göre dağılımı açısından incelenmiş olup araştırmacılar çalışmalarında 18 farklı yöntemi kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu yöntemlerden en fazla tercih edilenler ise tarama modeli 123 (%38,1) ve deneysel desen 62(%15,85)'dir. Karma yöntemi 60(%15,34), nitel araştırma yöntemini 26(%6,64) araştırmacı tercih etmiştir. Analiz edilen 11 çalışmanın araştırma yöntemi ise araştırmacılar tarafından net bir şekilde ifade edilmemiştir. Analizi yapılan çalışmaların tam metnine ulaşılamaması ve bazı tez özetlerinde araştırmanın yöntemlerine yer verilmemesi bunun sebebidir. 2010 yılından 2021 yılına kadar yapılan doğa ve çevre eğitimiyle ilgili araştırma yöntemlerinin yıllara göre dağılımı incelendiğinde ise tarama modeli ve deneysel desen yöntemlerinin her yıl en çok kullanılan yöntem olduğu, araştırmacıların çalışmalarında anket ve nitel araştırma yöntemlerini son yıllarda daha az kullandıkları, karma yöntemi daha fazla kullandıkları sonucuna varılmıştır.

Doğa ve çevre eğitimiyle ilgili Türkiye'de 2010 yılı ve sonrasında yapılan tezlerde kullanılan veri toplama araçlarının ilk 10 tanesine baktığımızda ilk sırada 53 (%13,55) araştırmacının kullandığı kişisel –demografik bilgiler olduğu görülmektedir. Görüşme formları 40 (%10,23), anket 34 (%8,69), yarı yapılandırılmış görüşme formları 31 (%7,92),

çevresel tutum ölçeği 28 (%7,16), çevre tutum ölçeği 26 (%6,64), çevre bilgi testi 23 (%5,88), açık uçlu sorulardan oluşan ölçek 21 (%5,37), çevreye yönelik tutum ölçeği ve gezi-gözlem formları 20 (%5,11) araştırmacı tarafından tercih edilmiştir. İncelemeler sonucunda bu veri toplama araçlarından kişisel–demografik bilgiler ve gezi gözlem formlarının her yıl en az bir çalışmada kullanıldığı diğer veri toplama araçlarının ise yıllara göre sayıca önemli bir artış ya da azalış göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

VI. BÖLÜM

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Bu bölümde, Bölüm V' te belirtilen araştırma bulgularına dayalı ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir.

Bu çalışmada 2010 yılı ve sonrasında Türkiye'de doğa ve çevre eğitimiyle ilgili yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezleri, Türkiye'de doğa ve çevre eğitimiyle ilgili yapılan çalışmalardaki genel eğilimleri belirlemek amacıyla incelenmiştir. Çalışmada ele alınacak tezlere ulaşabilmek için Yükseköğretim Kurulu Merkezi veri tabanı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, doğa ve çevre eğitimi konuları kapsamında 415 tam ve özet metine ulaşılmış, bunlardan 24 tanesi yeterli veri içermediği için örneklem dışı bırakılmıştır. Bu sebeple 334 yüksek lisans ve 57 doktora tezi örneklem olarak alınmış ve bu tezlerin analizi yapılmıştır. Yüksek lisans ve doktora tezleri çalışmanın yapıldığı üniversite, çalışmanın yapıldığı yıl, çalışmanın türü, örneklem grubu, araştırma yöntemi ve araştırmada kullanılan veri toplama araçları bakımından incelenmiştir.

Türkiye'de toplam üniversite sayısı 209 iken bu üniversitelerden sadece 75 (%19,18) tanesi doğa ve çevre eğitimi ile ilgili en az 1 çalışmaya sahiptir.

Araştırmacıların en çok tercih ettiği örneklem grubu olan ortaokul öğrencilerinden de en çok 7. sınıf öğrencileri çalışmalara dahil olmuştur. Yükseköğretim öğrencileri arasında da en çok öğretmen adaylarıyla çalışılmıştır. Bunun yanında ön lisans programlarında öğrenim gören öğrencilere sadece 1 çalışmada yer verilmiştir. Araştırmacıların bazıları ise birden fazla örneklem grubuna yer vermiştir. En çok tercih edilen örneklem gruplarının yükseköğretim ve ortaokul öğrencileri olmaları Tatlı ve Adıgüzel(2012)'in çalışma sonuçları ile doğru orantılıdır.

Araştırmacıların araştırmalarında en çok tarama modeli ve deneysel desen yöntemlerini kullanmış olmaları sonucu Bacanak ve diğerleri (2011)'nin çalışmalarının bulgularıyla uyum sağlamaktadır.

Araştırmacılar daha önce kullanılmış veri toplama araçlarını kullandıkları gibi tez konularına uygun tutum ölçekleri, bilgi testleri, başarı testleri, davranış ölçekleri, ön test –

son test vb. araçlar kullanmışlardır. Araştırmacıların çoğu, çalışmalarında birden fazla veri toplama aracı kullanmışlardır.

6.2. Öneriler

Çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda analiz sonuçlarına göre şu önerilerde bulunulabilir:

Türkiye’de 2010-2021 yılları arasında doğa ve çevre eğitimi alanında yapılmış tezlerin nitel ve nicel açıdan incelenmesi için bu çalışmada ilgili tezlere ulaşılmış, erişimi olmayan tezlerin ise özetlerine ulaşılmıştır. Bu özetlerin ve erişimi olan tezlerin bazılarında çalışmaların yöntemi, örneklem grubu, veri toplama araçları belirtilmemiştir. Araştırmacılar bazı çalışmalarda ise veri toplama aracını yöntem olarak ifade etmişlerdir. Bu durum erişilebilen çalışmaları eksik bırakmaktadır. Bu nedenle araştırmacıların çalışmalarının ana aşamalarını net bir şekilde ifade etmeleri gerekmektedir. Araştırmacılar için yüksek lisans ders programlarında ilgili derslerin ders saatlerinin artırılması önerilebilir.

Yapılan analizler sonucunda doğa ve çevre eğitimi alanında yapılan tezlerde öğrencilerden oluşan örneklem grubunda yüksek lisans ve doktora öğrencilerine, ön lisans öğrencilerine sadece birer çalışmada yer verildiği görülmüştür. Son yıllarda birçok üniversitede ve birçok alanda yüksek lisans ve doktora programları açılmıştır. Bu sebeple araştırmacılar çalışmalarında örneklem grubu olarak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine daha fazla yer vermelidirler. Çünkü doğa ve çevre eğitimi her alanda önemini korumaktadır. Eğitim aile ile başlayan ve sonrasında örgün olarak devam eden olgudur. Bu yüzden örneklem grubu olarak ebeveynler de araştırmacılar tarafından daha çok tercih edilebilir.

Türkiye’de özel üniversitelerle birlikte 209 üniversite bulunmaktadır. 2010 yılı ve sonrasında bu üniversitelerin yalnızca 75 tanesinde doğa ve çevre eğitimiyle ilgili tez çalışması mevcuttur. Doğa ve çevre eğitimi konusu her eğitim alanını ilgilendiren ve önemi günden güne artan genel bir konudur. Bu yüzden ortak bir kararla üniversitelerin her yıl doğa ve çevre eğitimi alanında en az bir çalışma yapması önerilebilir.

Türkiye’de 2010 yılı ve sonrasında doğa ve çevre eğitimi alanında yapılmış yüksek lisans ve doktora tezleri incelendiğinde araştırmacıların daha çok nicel araştırma yöntemi kullandıkları görülmektedir. Doğa ve çevre eğitimi alanında yapılacak olan çalışmalar için genellikle gözlem, yapılandırılmış veya yarı yapılandırılmış görüşme, odak grup görüşmesi, olayların ve olguların gerçekçi bir ortamda incelenmesine yönelik nitel araştırma yöntemlerinin daha fazla kullanılması araştırmacılara önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Ağacan, İ. ve Saruç, N. T. (2015). Maliye lisans düzeyinde alınan eğitimin çevre vergisi bilincine etkisi: Dumlupınar Üniversitesi örneği. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (44), 1-8.
- Atasoy, (2005). Çevre için eğitim: İlköğretim öğrencilerinin çevresel tutum ve çevre bilgisi üzerine bir çalışma. Doktora tezi. Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Au, W. (2007). High-stakes testing and curricular control: A qualitative metasynthesis. *Educational Researcher*, 36(5), 258-267.
- Aydın, F. ve Kaya, H. (2011). Sosyal bilimler lisesi öğrencilerinin çevre duyarlılıklarının değerlendirilmesi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (24), 229-257.
- Bacanak, A., Değirmenci, S., Karamustafaoğlu, S. ve Karamustafaoğlu, O. (2011). Edergilerde yayınlanan fen eğitimi makaleleri: Yöntem analizi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 8(1).
- Bailie, P. E. (2010). From the one hour field trip to a nature preschool: Partnering with environmental organizations. *Young Children*, 65(4), 76-77.
- Bener, Ö., Babaoğlu, M. (2008). Sürdürülebilir Tüketim Davranışı Ve Çevre Bilinci Oluşturmada Bir Araç Olarak Tüketici Eğitimi. Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar E-Dergisi, s.1-10. Ankara.
- Benligiray, S. (2009). Türkiye’de insan kaynakları yönetimi alanında yapılan lisansüstü tezler ve bu tezlerde incelenen temaların analizi: 1983-2008 dönemi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4(1), 167-197.
- Cansaran, A., & Yıldırım, C. (2017). Çevre bilimi ile ilgili başlıca terimler ve kavramlar. *Pegem Atıf İndeksi*, 1-9.
- Cansaran, A., Yıldırım, C., Bozkurt, O. ve diğ., (2010). *Çevre Eğitimi*. Orçun Bozkurt (Ed.), Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Chang, Y.-H., Chang, C.-Y., & Tseng, Y.-H. (2010). Trends of science education research: An automatic content analysis. *Journal of Science Education and Technology*, 19(4), 315-331.
- Coşkun, İ., DüNDAR, Ş., & Parlak, C. (2014). Türkiye’de özel eğitim alanında yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (2008-2013). *Ege Eğitim Dergisi*, 15(2), 375-396.
- Çağlar Karapınar, B. (2017). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının doğa eğitimi hakkında metaforik algıları. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.

- Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38
- Çevre ve Orman Bakanlığı (2004). Türkiye Çevre Atlası. Ankara: Çevre ve Orman Bakanlığı.
- Çifçi, T. (2017). Türkiye’de Coğrafya Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin (2006-2017) Eğilimleri/The Trends of Postgraduate Theses (2006-2017) on Geography Education in Turkey. *Journal of History Culture and Art Research*, 6(4), 864-887.
- Dağlı, A., & Yazıcı, M. Fen Bilimleri Eğitimi Alanında 2014-2017 Yılları Arasında Yapılan Yüksek Lisans Tezleri Üzerine Bir Araştırma. *Harran Maarif Dergisi*, 5(1), 113-152.
- Daştan, H. (1999). Çevre koruma bilinci ve duyarlılığının oluşmasında eğitimin yeri ve önemi (Türkiye örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- De Jong, O. (2007). Trends in western science curricula and science education research: a bird’s eye view. *Journal of Baltic Science Education*, 6(1), 15-22.
- Dilek, A., Baysan, S. ve Öztürk, A.A (2018). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi üzerine yapılan yüksek lisans tezleri: Bir içerik analizi çalışması. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 22(2)
- Erdoğan, M. (2011). Ekoloji temelli yaz doğa eğitimi programının ilköğretim öğrencilerinin çevreye yönelik bilgi, duyuşsal eğilimler ve sorumlu davranışlarına etkisi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri. 11(4), 2223-2237.
- Erentay, N., & Erdoğan, M. (22). adımda doğa eğitimi. *Ankara: ODTÜ yayıncılık*.
- Erten, S. (2004). Çevre eğitimi ve çevre bilinci nedir? Çevre eğitimi nasıl olmalıdır? *Çevre ve İnsan Dergisi* 65(66).2006/25 Ankara
- Güler, E. (2013). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin çevre okuryazarlığı düzeylerinin belirlenmesi ve öğrencilerin okuryazarlığı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Güney, E. (2003). Çevre ve İnsan (Toplum Doğa İlişkileri), Çantay Kitabevi, İstanbul.
- Karataş, A., & Aslan, G. (2012). İlköğretim öğrencilerine çevre bilincinin kazandırılmasında çevre eğitiminin rolü: Ekoloji temelli yaz kampı projesi örneği. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 4(2), 259-276.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (14.Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.)
- Kaya, M. F. (2012). Coğrafya Eğitiminin Sürdürülebilir Kalkınma Eğitimi Açısından Önemi. *The Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science*. Volume 5 Issue 2, p. 183-200, April

- Kahyaoğlu, M. (2016). Türkiye’de doğa eğitimi üzerine yapılan çalışmalarının analizi: Bir meta sentez çalışması. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-14.
- Keleş, Ö., Naim, U. Z. U. N., & Uzun, F. V. (2010). Öğretmen Adaylarının Çevre Bilinci, Çevresel Tutum, Düşünce Ve Davranışlarının Doğa Eğitimi Projesine Bağlı Değişimi Ve Kalıcılığının Değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(32), 384-401.
- Kıyıcı, F. B., Yiğit, E. A., & Darçın, E. S. (2014). Doğa eğitimi ile öğretmen adaylarının çevre okuryazarlık düzeylerindeki değişimin ve görüşlerinin incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 17-27.
- Küçüközer, A. (2016). Fen bilgisi eğitimi alanında yapılan doktora tezlerine bir bakış. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 10(1).
- Lin, T. C., Lin, T. J., & Tsai, C. C. (2015). Research trends in science education from 2008 to 2012: A systematic content analysis of publications in selected journals. *International Journal of Science Education*, 36(8), 1346-1372.
- Lubienski, S. T., & Bowen A. (2000). Who’s counting? A survey of mathematics education research 1982-1998. *Journal for Research in Mathematics Education*, 31(5), 626-633.
- Meydan, A., Bozyiğit, R., & Karakurt, M. (2012). Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi Projelerinin Katılımcı Beklentilerini Karşılama Düzeyleri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (25), 238-255.
- Mete, A. L. I. M. (2006). Avrupa Birliği üyelik sürecinde Türkiye’de çevre ve ilköğretimde çevre eğitimi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(2), 599-616
- Özdemir, A., & Yapıcı, E. (2010). Öğretmen adaylarının çevre sorunlarına yönelik farkındalık ve ilgi düzeylerinin karşılaştırılması. *Anadolu Doğa Bilimleri Dergisi*, 1(1), 48-56.
- Özdemir, O. (2010). Doğa deneyimine dayalı çevre eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin çevrelerine yönelik algı ve davranışlarına etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(27), 125-138.
- Özgen, N. (2012). Öğretmen adaylarının çevre sorunlarına yönelik tutumları: Türkiye örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(2), 403-422.
- Özenç, E. G., & Özenç, M. (2013). Türkiye’de üstün yetenekli öğrencilerle ilgili yapılan lisansüstü eğitim tezlerinin çok boyutlu olarak incelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 171(171), 13-28.
- Sever, R., Samancı, O., 2002, İlköğretimde Çevre Eğitimi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, Sayı:7, Sayfa:155-164, Konya.

- Sungurtekin, Ş., (2001). "Uygulamalı Çevre Eğitimi Projesi Kapsamında Ana ve İlköğretim Okullarında Müzik Yoluyla Çevre Eğitimi." *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* XIV(1), 167-178.
- Su-Özenir, Ö., Avcı, E. ve Avcı, G. (2018). Doğayla çepeçevre projesi. Doğayla Çepeçevre: TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Projesi (ss. 50-72), TÜBİTAK Proje No: 117B015.
- Şirin, Y., Fatih, A., & Mehmet, B. (2015). 1992-2011 Yılları Arasında Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerindeki Genel Yönelimlerin Belirlenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl, 8.
- Tatlı, S. ve Adıgüzel, O. C. (2012). Türkiye'deki lisansüstü karşılaştırmalı eğitim tezlerinin çok boyutlu bir incelemesi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 12(1), 143-150.
- Türkan, M. (2015). *Türkiye'de din eğitimi alanında yapılan lisansüstü çalışmaların içerik ve yöntem açısından incelenmesi* (Doctoral dissertation, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı).
- Uşak, M. (7). Bölüm: Çevre Nedir? M. Aydoğdu, K. Gezer(Ed.). Çevre Bilimi. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Uzun, N.(2007).Ortaöğretim öğrencilerinin çevreye yönelik bilgi ve tutumları üzerine bir çalışma,(Yayımlanmamış Doktora Tezi).Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü: Ankara
- Ünal, S. ve Dımışkı, E. (1999). UNESCO-UNEP himayesinde çevre eğitiminin gelişimi ve Türkiye' de ortaöğretim çevre eğitimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16-17, 142-154.
- Yenilmez, K., & Sölpük, N. (2014). Matematik dersi öğretim programı ile ilgili tezlerin incelenmesi (2004-2013).
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23(112).
- Yılmaz Şirin, Aydın Fatih, Bahar Mehmet (2015) , "1992-2011 Yılları Arasında Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerindeki Genel Yönelimlerin Belirlenmesi", *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl: 8, Sayı: 19, Nisan.
- Yücel, S., & Morgil, F. İ. (1998). Yüksek öğretimde çevre olgusunun araştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(14).

EKLER

EK 1. 2010 Yılı ve Sonrasında Çevre Eğitimi İle İlgili Yapılmış Örnekleme Dahil Edilen Tezler

	Tez Adı	Yazar Adı	Tezin Yapıldığı Üniversite	Tezin Yapıldığı Yıl	Tezin Türü
1	Amanos Dağları'nın Orta Kesiminin Doğal Ortam Sosyo-Ekonomik Faaliyetler, Koruma Kriterleri ve Çevre Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi	Ahmet Serdar AYTAÇ	Dokuz Eylül Üniversitesi	2010	Doktora Tezi
2	Ortaöğretim Coğrafya Derslerinin Çevre Bilinci Oluşturmadaki Rolünün Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Aydın Örneği)	Özgül TAŞLI KEÇECİ	Atatürk Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
3	İlköğretim Dört ve Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Çevre Kavramına İlişkin Görüşleri	Ahmet GÜL	Dumlupınar Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
4	5. Sınıf Sosyal Bilgiler Programında Sorumluluk, Estetik ve Doğal Çevreye Duyarlılık Değerlerinin Kazandırılmasına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri	Fatma ÇELİK	Eskişehir Anadolu Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
5	Dramanın Çevre Bilinci Oluşturmadaki Rolü ve Etkililiği	Harun BERTİZ	Gazi Üniversitesi	2010	Doktora Tezi
6	Ortaöğretim 12. Sınıf Öğrencilerinin Çevre Sorunları Hakkındaki Görüşleri (Ağrı İli Örneği)	Serap ÖZDEMİR	Gazi Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
7	Ortaöğretim Seviyesindeki 10.Sınıf Öğrencilerinin Çevre Bilinci Düzeylerinin Belirlenmesi	Şule ÜNAL	Gazi Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
8	4. Sınıf Öğrencilerinde Gezi Gözlem İle Desteklenmiş Öğretimin Çevre Kirliliği İle İlgili Farkındalıklarının Oluşumuna Etkisi	Neşe BADEM	Balıkesir Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
9	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Okuryazarlık Düzeyleri	Nihat ALTINÖZ	Sakarya Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
10	Fen-Teknoloji-Toplum-Çevre Öğrenme Alanının Çevre Bilinci Kazandırmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri	Gönül AYDIN	Eskişehir Anadolu Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
11	İşbirlikli Öğrenme Yoluyla Kavramsal Anlamaya Yönelik Öğretimin Öğrencilerin Çevre Kavramlarını Anlamalarına ve Çevre Farkındalıklarına Etkisi: 7. Sınıf "İnsan ve Çevre"	Gonca SOLMAZ	Dokuz Eylül Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi

Ünitesi Örneği					
12	İlköğretim 7. Sınıflarda Çevre Eğitimi İçin Ekolojik Ayak İzi Kavramının Kullanılması ve Değerlendirilmesi	Gökşen ÖZTÜRK	Gazi Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
13	Ortaöğretim Öğrencilerinin Çevre Risk Algısı	Bahattin Deniz ALTUNOĞLU	Hacettepe Üniversitesi	2010	Doktora Tezi
14	İlköğretim Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Bilinç ve Algılamaları	Burcu ŞÜYÜN	Marmara Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
15	Coğrafya Eğitiminde Sürdürülebilir Kalkınma, Sürdürülebilirlik Eğitimi ve Çevre Eğitimi Konularının Kazandırılması	Haşim ENGİN	Marmara Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
16	Sosyal Bilgiler Öğretiminde Okul Dışı Çevre Eğitimi Unsurları (Bilecik İli Örneği)	Seval AKCAN	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
17	İngiltere'deki Orta Öğretim Çevre Eğitiminin Unesco ve Unep İlkelerine Göre İncelenmesi	Sevginar ŞENTÜRK	Marmara Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
18	Yetişkin Çevre Eğitimi İle Çevre Mühendisleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Gülçin KESERCİOĞLU	Ankara Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
19	Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımıyla Hazırlanan Çevre Eğitimi Dersinin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Okuryazarlığına Etkisi	Elif BENZER	Marmara Üniversitesi	2010	Doktora Tezi
20	Hemşirelik Öğrencilerinin Çevre Duyarlılığına İlişkin Görüşleri	Gönül BODUR	İstanbul Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
21	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Yerel ve Genel Çevre Sorunlarına Karşı Sergiledikleri Etik Uslamlama Örüntüleri	Büşra TUNCAY	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
22	Eko-Okul Uygulamasının İlköğretim Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığı Düzeyine Etkisi	Sibel ÖZSOY	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2010	Doktora Tezi
23	İlköğretim Öğrencilerinin Çevreye Karşı Tutumlarının Değerlendirilmesi	Meltem TARSUS BAŞ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
24	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Alanı Hakkında Sahip Oldukları Kişisel Epistemolojik İnançlarının Diğer Alanlarla Karşılaştırılarak İncelenmesi	Elif ADIBELLİ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi

25	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Alan Gezileri ve İşbirlikçi Sorgulama Ortamında Çevre Bilgisini Yapılandırma ve Kavramalarını Araştırma	Cihan Gülin CİHANGİR	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
26	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Sorunlarına İlişkin Görüşlerinin Farklı Teknikler Kullanılarak Tespit Edilmesi	Seher ÖZCAN	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
27	Sosyo-Ekonomik ve Demografik Faktörlerin Çevresel Sorunların Algılanması ve Çevre Duyarlılığı Üzerine Etkileri	Zeynep ÖZTÜRK	Süleyman Demirel Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
28	Çocuklara Yönelik Dini Süreli Yayınlarda Çevre Konusunun Din Eğitimi Açısından İncelenmesi	Elif AKÇAY	Marmara Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
29	Çevre Sorunları İle İlgili Bazı Kavram Yanılgılarının Yapılandırılmış Grid İle Belirlenmesi ve Giderilmesinde Yapılandırıcı Yaklaşım Dayalı Bilgisayar Destekli Öğretimin Etkisi (Muğla Üniversitesi Örneği)	Gülfem Dilek YURTTAŞ	Muğla Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
30	Geleceğin Çevre Eğitimcilerinin Çevre Okuryazarlık Bileşenlerine Sahip Olma Düzeylerinin Belirlenmesi (Muğla Üniversitesi Örneği)	Emrullah ŞERENLİ	Muğla Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
31	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Bilincinin Geliştirilmesinde Probleme Dayalı Aktif Öğrenmenin Etkisi	Hakan ŞENEL	Balıkesir Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
32	Denizcilik Eğitimi Veren Okullarda Çevre Eğitim Programının Geliştirilmesi	Yeşim ÖZTÜRK GÜLTEKİN	Marmara Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
33	Türkiye’de İlköğretim Programlarında Çevre İçin Eğitimin Yeri ve Önemi	Nazmiye KARPUZ SEYİS	Karadeniz Teknik Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
34	İlköğretim Öğrencilerinin Değer Yönelimleri, Çevresel Optimizm Düzeyleri ve Çevresel Kaygıları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma	Arzu ERYİĞİT	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
35	Ankara’nın Çevre Sorunları Hakkında Orta Öğretim Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri	Elçin EDİS	Gazi Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
36	Çevreye Karşı Motivasyon Ölçeğinin Okul Öncesi	Seda SAKARYA	Gazi Üniversitesi	2010	Yüksek

	Öğretmen Adayları Üzerinde Geçerlik Güvenirlik Çalışması (Ankara İli Örneği)				Lisans Tezi
37	İlköğretim Öğrencilerinin Çevreye Karşı Tutumlarının Çoklu Zekâ Kuramına Göre İncelenmesi	Kübra ARSLANYOLU	Erzincan Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
38	Farklı Ülkelerdeki Lise Biyoloji Eğitim Programlarındaki Çevre Konularının İncelenmesi	Aslı EKEN	Gazi Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
39	Çevre Sivil Toplum Kuruluşlarının İlköğretim Düzeyinde Gerçekleştirdiği Çevre Eğitimlerinin Değerlendirilmesi	Nermin Banu SÜER	Marmara Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
40	Kemalpaşa İlçesinde Eğitim Çevre İlişkisi	Şükran YÖRÜK	Uşak Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
41	İlköğretim Dördüncü Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi "Canlılar Dünyasını Gezelim Tanıyalım" Ünitesi Öğrenme Öğretme Sürecinde Yapılan Etkinliklerin Öğrencilerin Çevre Bilgisi, Çevreye Karşı Tutumları ve Bunların Kalıcılık Düzeylerine Etkisi	Rezan YÜKSEK	Çukurova Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
42	İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Gözlem Gezisi Uygulamasının Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Becerisine ve Çevre Duyarlılığına Etkisi	Seçil AÇAR	Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
43	Ortaöğretim Öğrencilerinde Sosyo-Ekonomik Düzeyin Çevre Bilincine Etkisi	Barış ÖZPINAR	Ankara Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
44	Çevre Sorunları Açısından Küreselleşme Sürecinde Kitle İletişim ve Çevre İçin Eğitimin Önemi	Sarkis KHODABANDEH D.T.	Ankara Üniversitesi	2010	Doktora Tezi
45	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Kavramları İle İlgili Algılamalarının Değerlendirilmesi ve Bu Algılamaların Çevreye Yönelik Tutumları İle Tutarlılığının İncelenmesi	Meriç BOZKURT	Çukurova Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
46	İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Çevre Bilgisi ve Çevreyle İlgili Tutumlarının İncelenmesi: Dikili İlçesi Örneği	Sena ÜNAL	Balıkesir Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
47	İlköğretim Okullarında Çevresel Vatandaşlık Eğitimi	Döndü ÖZDEMİR ÖZDEN	Marmara Üniversitesi	2011	Doktora Tezi

48	İlköğretim Programındaki Çevre Bilinci Kazandırmaya Yönelik Kazanımların İşe Vurukluğu	Mine ALBAŞ	Eskişehir Anadolu Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
49	Üstün Yetenekli Öğrencilerin Çevreye Yönelik Bilgi ve Tutumlarının İncelenmesi	Tarık ESEN	Adıyaman Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
50	Yeşil Bayraklı Eko-Okullarla Normal Eko-Okulların Çevreye Yönelik Bilinç Düzeylerinin Karşılaştırılması	Başak BATAK	Gazi Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
51	Eko-Okullar Programının Uygulandığı İlköğretim Okullarındaki Öğrenciler İle Klasik İlköğretim Okullarındaki Öğrencilerin Çevre Bilinci Düzeyinin Karşılaştırılması	Hafife BOZDEMİR	Gazi Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
52	Çevrenin Korunmasında Çevre Bilincinin Etkisi: İlköğretim Sistemimiz Üzerine Bir Araştırma	Osman GÜNEY	Niğde Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
53	Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Çevre Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi	Kadir KARATEKİN	Gazi Üniversitesi	2011	Doktora Tezi
54	Öğretmenlerin, Öğretmen Adaylarının ve Öğrencilerin Sürdürülebilir Çevre İle İlgili Kavramsal Anlamaları ve Tutumları	Şahika YILDIZ	Dokuz Eylül Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
55	Ortaöğretim Kurumlarında Çevre Bilincinin Yöneticiler ve Öğretmenler Tarafından Algılanma ve Benimsenme Düzeyi	Osman BAŞ	Maltepe Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
56	Çevre Sorunları ve Etkileri Konusundaki İşbirlikli Öğrenme Etkinliklerinin Öğrencilerin Bilgi, Tutum ve Davranışlarına Etkisi	Hülya CÖMERT	İstanbul Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
57	Çevre Eğitiminin Eleştirel Düşünme ve Çevresel Tutum Üzerine Etkisi (Sakarya İl Örneği)	Serhat ARSLAN	Sakarya Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
58	Çevre Eğitimi: İlköğretim Düzeyinde Bilgisayar Destekli Öğretim Materyal Hazırlama	Demet EROL	Dokuz Eylül Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
59	Çevre Eğitiminde Tahmin-Gözlem-Açıklama Destekli Proje Tabanlı Öğrenme Yönteminin Farklı Değişkenler Üzerine Etkisi ve Yönteme İlişkin Öğrenci Görüşleri	Ezgi GÜVEN	Gazi Üniversitesi	2011	Doktora Tezi

60	Uluslar Arası Çevre Eğitimi Projelerinin Türkiye'de Uygulanabilirliği Üzerine Bir Araştırma: Globe Projesi	Ayşe Tuba AFACAN	Gazi Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
61	İlköğretim 7. Sınıfta Verilen Çevre Konusunun Öğrencilerin Çevresel Tutumu ve Çevre Bilgisi Üzerine Etkisi	Gönül BİLDİK	Gazi Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
62	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi	Serkan TİMUR	Gazi Üniversitesi	2011	Doktora Tezi
63	Çevre Bilinci Geliştirmede Sosyal Bilgiler Dersinin Rolüne İlişkin Öğretmen Görüşleri (Elazığ İli Örneği)	Esmâ ERGİN	Fırat Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
64	Sınıf Öğretmeni Adaylarının Çevre Sorunlarına Yönelik Tutumlarının ve Bilişsel Farkındalık Becerilerinin İncelenmesi	Hayrunnisa MALKOÇ	Gazi Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
65	Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersi Çevre Ve İnsan Ünitesinde Yansıtıcı Fen Günlükleri Tutmasının Başarı ve Tutuma Etkisi	Duygu AKKUZULU	Gazi Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
66	Yaşam Temelli Öğrenme Yaklaşımının, Öğretmen Adaylarında Çevreye Yönelik İlgisi, Tutum ve Çevre Bilinçli Tüketici Davranışlarının İncelenmesi	Nihal GÜRİSOY KÖROĞLU	Gazi Üniversitesi	2011	Doktora Tezi
67	Akran Yardımcılığı Programının Çevreye Duyarlılık Davranışları Üzerindeki Etkisi	Zehra Nesrin BİROL	Karadeniz Teknik Üniversitesi	2011	Doktora Tezi
68	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevreye Yönelik Özerk Benlik Motivasyonlarının Psikolojik Temel İhtiyaçlarının Karşıllanması Yolu İle Geliştirilmesi	Güliz KARAARSLAN	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2011	Yüksek Lisans Tezi
69	Fen Ve Teknoloji Öğretmen Adaylarının Çevre Kimliklerinin ve Çevre Dostu Davranışlarının Belirlenmesi	Nagihan TANIK	Erciyes Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
70	İlköğretim Öğrencilerinin İnsani Değer Düzeyleri İle Çevresel Tutumları Arasındaki İlişki	Ahmet ESER	Yeditepe Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
71	İlköğretim Öğrencilerinin Çevre Bilgisi ve Çevresel Tutumları Üzerine Alan Araştırması	Emine GÖK	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi

72	Çevre Bilimi Dersinin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Bilgisi ve Çevreye Karşı Tutumlarına Olan Etkisinin İncelenmesi	Mustafa KIZIL	Niğde Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
73	İlköğretim 6. 7. Ve 8. Sınıf Öğrencilerinde "Enerjini Boşa Harcama Etkinlikleri" İle Çevre Bilincinin Kazandırılması	Gökçe ÇETİNGÖZ AKBAY	Hacettepe Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
74	Disiplinler Arası Yaklaşım Dayalı Çevre Eğitiminin İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumlarına ve Davranışlarına Etkisinin İncelenmesi	Esra GÜVEN	Erciyes Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
75	Çevre Eğitimi Üzerine Lise Öğretmenlerinin Algılarının Ve Öğrencilerinin Bilgi Seviyelerinin Araştırılması	Serena KÜRKÇÜOĞLU	Boğaziçi Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
76	İlköğretim Bölümü 1. Ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Bilgi, Dünya Görüşü ve Çevre Eğitimine Yönelik Öz-Yeterlik İnançlarının Karşılaştırılması	Hediye CAN	Adnan Menderes Üniversitesi	2012-	Yüksek Lisans Tezi
77	Sürdürülebilir Çevre Eğitimi Kapsamında Gerçekleştirilen Tarım Uygulamalı Bahçe Temelli Eğitim Modelinin Değerlendirilmesi	Naciye SOMUNCU DEMİR	Gazi Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
78	Çevre Eğitimi Öz -Yeterlik Ölçeği Geliştirilmesi, Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması	Gamze ÖZLÜ	Gazi Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
79	Doğal Ortamda Yürütülen Çevre Eğitiminin, Ortaöğretim 9. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Etkisi: Ovacık Örneği	Fatih GÖKLER	Dokuz Eylül Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
80	1992-2011 Yılları Arasında Çevre Eğitimi İle İlgili Yayımlanan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerindeki Genel Yönelimlerin Belirlenmesi	Şirin YILMAZ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
81	Sürdürülebilir Kaynak Kullanımına Yönelik Çevre Eğitimi Uygulamalarının İlköğretim Öğrencilerinin Karbon Ayak İzi Konusunda Bilinçlenmeleri Üzerine Etkisi	Pelin ERTEKİN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
82	Proje Tabanlı Çevre Eğitiminin Öğretmen Adaylarının Çevre Bilincine ve Epistemolojik İnançlarına Etkisi	Vedat OFLAZ	Pamukkale Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi

83	Coğrafya' da Çevre Eğitimi ve Sorunları	Ali Osman KOCALAR	Marmara Üniversitesi	2012	Doktora Tezi
84	Sivil Toplum Örgütleri İle Çevre ve Orman Bakanlığı'nın Düzenlediği Çevre İçin Halk Eğitimi Etkinlikleri	Nida TEKKEŞİN	Ankara Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
85	Çevremizdeki Kirlilik Konusunun İlköğretimde Yaratıcı Drama Yöntemi İle İşlenmesi ve Öğrenci Farkındalığına Etkisi	İren ÖZGÜN NALÇACI	Erciyes Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
86	Yeşil Okul: Çevre, Sağlık ve Eğitime Etkileri	Ayşen DEMİR	İnönü Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
87	İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutum Ve Davranışlarının Değerlendirilmesi	Cihat YAŞAROĞLU	İnönü Üniversitesi	2012	Doktora Tezi
88	Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Çevresel Vatandaşlık Düzeylerinin İncelenmesi ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Durumu İle Karşılaştırılması	Şule ERDİLMEN	Niğde Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
89	Ortaöğretim Öğrencileri ve Annelerinin Çevre İle İlgili Bilgi Düzeyleri	Sabire KAYA	Hacettepe Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
90	İlköğretim Müfredatında Yer Alan Çevre Konularındaki Fttç Kazanımlarına Ulaşılma Düzeyi ve Öğrencilerin Bu Konulara Karşı Tutumlarının Araştırılması	Ümmühan Özlem ATASOY	Gazi Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
91	Türkiye'deki İlkokulları Eylem Temelli Çevre Müfredatına Doğru Geliştirmek Amacıyla Seçilmiş Olan Müfredatların Karşılaştırılması	Zeynep DİNÇER	Bilkent Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
92	Vakıf Üniversitesindeki Öğretmen Adaylarının Çevresel Farkındalığı ve Endişeleri	Ezel TEKİN	Bilkent Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
93	Öğretmen Adaylarının (Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Türkçe) Çevre Sorunlarına Yönelik Tutumları	Suat POLAT	Erciyes Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
94	İlköğretim 4 ve 5. Sınıf Öğrencilerine Göre Çevre Sorunlarının Betimlenmesi ve Öğrencilerin Çevre Konularına İlişkin Tutumları	Serdar SAĞLAM	Ahi Evran Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi

95	İlköğretim Okullarındaki Çevre Duyarlılığının Saptanması: Adana Kenti Örneği	Vahap Selahatin PAKYÜREK	Çukurova Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
96	Sürdürülebilir Çevre Açısından Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi	İrfan BİLİM	Afyon Kocatepe Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
97	Fen Bilgisi Öğretmeni Adaylarının Çevre Okuryazarlığının Geliştirilmesine Yönelik Olarak Argümantasyon İle Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Kullanımı	Pınar FETTAHLIOĞLU	Gazi Üniversitesi	2012	Doktora Tezi
98	Sınıf Dışı Deneyimsel Öğretim: Ekoloji Uygulaması	Emel OKUR	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2012	Doktora Tezi
99	Üstün Yetenekli Öğrencilerle Akranlarının Çevre Okuryazarlığı Düzeylerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi	Gökhan SONTAY	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
100	İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Bilgi, Tutum ve Davranışlarının Fen Başarıları Açısından İncelenmesi	Zehra YAŞAR	Gazi Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
101	Fen ve Teknoloji Öğretmen Adaylarının Çevre Bilinci Ve Çevreye Yönelik Tutumlarının Kişilik Özellikleri Açısından İncelenmesi	Seher ÖZDEMİR	Karadeniz Teknik Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
102	İlköğretim Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Çevre Konusundaki Görüşleri: Manisa-Sarıgöl Örneği	Zeynep Betül KAYGUSUZ	Dokuz Eylül Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
103	Farklı Başarı Düzeylerindeki Okullarda 9 ve 12. Sınıf Öğrencilerinin Ekosisteme İlişkin Öğrenme Düzeyleri ve Sürdürülebilir Çevre Bilinci İle İlişkisi	İpek DERMAN	Hacettepe Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
104	Hemşirelik Öğrencilerinin Çevresel Risk Algısı ve Çevresel Tutumlarının Belirlenmesi	Betül SAYAN	İstanbul Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
105	İlköğretim ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Çevreye Karşı Tutumlarının Değerlendirilmesi	Emine MERCAN	Gazi Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
106	Ortaöğretim Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığı, Başarı ve Kimyaya Karşı Tutumları Arasındaki İlişkinin	Dizem CAN	Gazi Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi

	İncelenmesi				
107	İlköğretim Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi	Sema ERGİN	Gazi Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
108	İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığı Düzeylerinin Belirlenmesi ve Öğrencilerin Okuryazarlığı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	Esra GÜLER	Çukurova Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
109	Okulöncesi Öğretmen Yetiştirme Programlarında Çevre Eğitimi: Öğretmen Adaylarının Algıları ve İnanışları	ZİŞAN GÜNER	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
110	Çevre Bilincinin Geliştirilmesinde Çevre Eğitiminin Rolü ve Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği	Abdullah KARATAŞ	Ankara Üniversitesi	2013	Doktora Tezi
111	Uluslar Arası Bir Çevre Eğitimi Projesinin Fen ve Teknoloji Öğretmen Adaylarının Çevre Bilincine Etkisi	Elif ÖZTÜRK	Hacettepe Üniversitesi	2013	Doktora Tezi
112	Ortaokul 7.Sınıf Fen ve Teknoloji Dersinin Çevre Eğitimi Açısından Etkiliğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Bingöl İli Örneği)	Aytül ÇAVUŞ	İnönü Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
113	Dönüşümsel Öğrenme Kuramına Dayalı Çevre Eğitiminin Biyoloji Öğretmen Adaylarının Çevre Sorunlarına Yönelik Algılarına Etkisi	Osman ÇİMEN	Gazi Üniversitesi	2013	Doktora Tezi
114	Ortaöğretim Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumlarının Bazı Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi	Nergiz KORUOĞLU	Balıkesir Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
115	9. Sınıf Öğrencilerine İnsanların Çevreye Zararları Konusunun Ayrılıp Birleşme Tekniği (Jigsaw) İle Öğretimi	Alptürk AKÇÖLTEKİN	Atatürk Üniversitesi	2013	Doktora Tezi
116	6. Ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Fen-Teknoloji-Toplum Çevre İlişkilendirmelerini Geliştirmeye Yönelik Bir Eylem Araştırması: Çevremi Eğitiyorum	Sinem Toraman	Sakarya Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
117	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Etiği Algıları	Sinan BÜLBÜL	Gazi Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi

	Üzerine Bir Araştırma				
118	İlköğretim Programlarında Yer Alan “Çevre Duyarlılığı” ve “Bilişim Teknolojilerine” İlişkin Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin İncelenmesi	Dilek AYDOĞAN	İnönü Üniversitesi	2013	Doktora Tezi
119	Fen ve Teknoloji Dersi Öğretmen Adaylarının Çevresel Geri Dönüşüm Konusundaki Duyarlılıklarının Belirlenmesi	Şeyma AKSAKAL	Fırat Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
120	Okul Dışı Doğa Uygulamalarının 5. Sınıf Öğrencilerinin Fene İlişkin Bilgi, Bilimsel Süreç Becerileri ve Çevreye Yönelik Tutumlarına Etkisi	Nilgün ERENTAY	Akdeniz Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
121	Farklı Sosyo-Kültürel Çevrelerde (Antalya İli Örneği) Öğrenim Gören İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Çevre Sorunlarına Yönelik Zihinsel Modellerinin Belirlenmesi	Didem AYDIN	Gazi Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
122	Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Çevre Eğitime Yönelik Tasarlanan Modüler Öğretim Programının Etkililiğinin Araştırılması	Hüseyin ARTUN	Karadeniz Teknik Üniversitesi	2013	Doktora Tezi
123	Doğal Çevreyi Koruma Programının Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Çevreye Yönelik Tutumlarına Olan Etkileri (Çanakkale İl Örneği)	Buket YALÇIN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
124	Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencilerinin Plastik Atıkların Geri Dönüşümü ve Çevreye Etkileri Konusundaki Tutumlarının Belirlenmesi (Batı Karadeniz Bölgesi Örnekleme)	Fatma BAKAR	Kastamonu Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
125	Etkin Çevre Bilincinin Yerleştirilmesinde Aile, Okul Ve Sosyal Yaşam Alanının Etkisi	Muhammed ALİ ERMAN	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
126	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Dostu Davranışlarının Psikolojik ve Bilişsel Değişkenler Kullanılarak Modellenmesi	Umut ALPER	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2014	Doktora Tezi
127	Çocuk-Mimarlık Çalışmalarının Değerlendirilmesi ve İlköğretim İçin Yapılı Çevre Eğitim Programı Önerisi (Sosyal Bilgiler Dersi İçin)	Burcu GÜLAY TAŞÇI	Dokuz Eylül Üniversitesi	2014	Doktora Tezi

128	İlk ve Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Derslerinde Çevre Eğitimi	Osman ABALI	Çukurova Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
129	İlköğretim Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Bilgi ve Tutumlarına Çevre Koruma Kulübü'nün Etkisi	Ali METE	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
130	Çevre Kimliği Yüksek ve Düşük Olan Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Çevre Eğitimi İnançlarının Kıyaslanması	Yasin DİNDAR	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
131	Dünyada ve Türkiye'de Çevre İletişimi ve Çevre Haberciliği Eğitimi	Simge Deniz DEMİREL	Ege Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
132	Çevre Eğitiminde Toplum Bilimsel Argümantasyon Yaklaşımının Kullanımı	Tuğba DENİZ	Gazi Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
133	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Sorunlarına Yönelik Tutumlarının Kendi Yaşam Kalitelerine Yansımalarının İncelenmesi	Miray Topaloğlu	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
134	Ortaokul Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Bilgi ve Tutumlarının İncelenmesi (Çanakkale İli Örneği)	Özgür KEREM	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
135	İlköğretim Öğretmen Adaylarının Çevresel Tutum ve Çevre Bilgi Düzeyleri Üzerine Bir Çalışma	Buket AKYOL	Niğde Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
136	İlkokul Öğretim Programlarında Verilen Çevre Eğitimi Hakkında Öğretmen Görüşleri Isparta İli Örneği	Hale YILMAZ	Süleyman Demirel Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
137	Lise Öğrencilerinin Değer Tercihleri İle Çevreye Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki (Denizli İli Örneği)	Zehra KUNDAKÇI	Yeditepe Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
138	Ruhsal Zeka Ve Çevre Üzerine Bir Araştırma	Neşe BASIR	Gazi Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
139	Etkili Okul-Çevre İlişkisinin Okul Yöneticileri Açısından Değerlendirilmesi	Mahmut Sami ÇALIŞKAN	Erciyes Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
140	Cumhuriyetten (1923) Günümüze (2013) İlköğretim Birinci Kademe Hayat Bilgisi Ve Fen ve Teknoloji Öğretim Programlarının "Çevre Eğitimi" Açısından İncelenmesi	Okan YOLCU	Adnan Menderes Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
141	Öğretmen Adaylarının Çevre Okuryazarlık Düzeyleri İle Ekolojik Ayak İzlerinin	Safa ÖZGÜRLER	Amasya Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi

	İncelenmesi				
142	İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi	Derya VARLI	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
143	Fen ve Teknoloji Öğretiminde Proje Tabanlı Öğrenme Yönteminin Çevre Bilgisine ve Enerji Farkındalığına Etkisi	Ceren ACARAY	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
144	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Risk Algılarının Belirlenmesi	Simge BİCAN	Gazi Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
145	Okul Fiziki Çevresinin Okula İlişkin Algısı: İstanbul İli-Başakşehir ve Bayrampaşa İlçeleri Örneği	Tufan KOÇAK	Fatih Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
146	Türk ve Nijeryalı Öğrencilerin Çevre Kavramı Hakkındaki Görüşleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma: İstanbul ve Kano Şehirleri Örneği	Ahmad Said ABUBAKAR	Fatih Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
147	Yetişkinlerin Çevre Koruma Konusundaki Bilgi ve Tutum Düzeylerinin Saptanması: Foça Örneği	Özgür KINALI	Dokuz Eylül Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
148	Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Çevre Dostu Davranışlarının Belirlenmesi: İklim Değişikliği Örneği	Emrah HİÇDE	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
149	Öğrenci Kulüp Faaliyetleri Yoluyla Çevresel Duyarlılık Geliştirmede Empati Kullanımı	Selda ŞAN	Marmara Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
150	Probleme Dayalı Öğrenmenin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Bilinci ve Üstbilişsel Farkındalıklarına Etkisi	Meltem KUYAÇ	İstanbul Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
151	Ortaokul 5. Ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Çevrenin Bugünü ve 50 Yıl Sonrasına Yönelik Algıları: Fenomenografik Bir Çalışma	Fazıl Şükrü MÜEZZİNOĞLU	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
152	Eğitim ve Fen Fakültesi Öğrencilerinin Korozyon-Çevre İlişkileri Kavramalarını Algılamalarının Çevre Bilinci Üzerine Etkileri	Volkan BİLİR	Gazi Üniversitesi	2015	Doktora Tezi
153	Öğretmen Adaylarına Çevre Bilinci Kazandırmada Çevre Dostu Birey Etkinlik Paketi'nin Etkililiği	Sevcan CANDAN	Hacettepe Üniversitesi	2015	Doktora Tezi

154	Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığı Düzeylerinin İncelenmesi	Murat ŞAHİN	Aksaray Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
155	Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Çevre Bilinci Düzeylerinin Belirlenmesi	İsmail HELVACI	Gazi Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
156	Ortaokul Öğrencilerinin Yaşadıkları Mekâna Göre Çevreye Yönelik Tutumları	Nazan DALDAL GEÇGİN	Gazi Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
157	Meslek Lisesi Öğrencilerinin Çevresel Tutumlarının İncelenmesi (Kartal İlçesi Örneği)	Kemal GEDİK	Yeditepe Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
158	Proje Tabanlı Öğrenme Yönteminin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Okuryazarlığına Etkisi	Şafak YUCASU	Fırat Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
159	Ortaöğretim Öğrencilerinin Çevresel Risk Algısı, Tutum ve Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Çalışma	Mehmet BULUT	Niğde Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
160	Eko-Okullar İle Klasik-Okullardaki 8. Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması ve Öğrenci Görüşleri	Fatma ER	Gazi Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
161	Üniversite Öğrencilerinde Çevre Eğitimi Gereksiniminin İncelenmesi	Rasim ÖNDER	Pamukkale Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
162	Fen Bilgisi Öğretmenlerinin Okul Dışı (Doğa Deneyimine Bağlı) Çevre Eğitime Yönelik Özyeterlik Algıları, Çevre Bilgileri ve Çevresel Tutumlarının İncelenmesi: Mersin İli Örneği	Aslı Sarışan TUNGAÇ	Mersin Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
163	İlköğretim Fen ve Sınıf Öğretmen Adaylarının Çevre Sorunları ve Çevre Eğitime İlişkin Görüşleri	Rüya DEMİRKIRAN	Fırat Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
164	Okul Öncesi Eğitim Programına Kaynaştırılan Çevre Eğitimi Programının Çocukların "Çevre" Kavramı Hakkındaki Zihinsel Model Gelişimine Etkisi	BERAT AHI	Gazi Üniversitesi	2015	Doktora Tezi
165	Türkiye'de Çevre Eğitiminin Mevcut Durumu: Ankara Örnekleme	Nuray YILDIRIM	Ortadoğu Teknik Üniversitesi	2015	Doktora Tezi
166	Farklı Ülkelerin İlköğretim ve Ortaöğretim Fen Bilimleri	Mustafa DERMAN	Atatürk Üniversitesi	2015	Doktora Tezi

	Öğretim Programlarında Çevre Eğitiminin Karşılaştırmalı İncelenmesi				
167	Çocuklara Yönelik Yapılı Çevre Eğitimi: Bursa İçin Katılımcı Bir Model	Sebla ARIN	İstanbul Teknik Üniversitesi	2015	Doktora Tezi
168	9. Sınıf Öğrencilerinin Çevre Eğitimi Bilişsel Yapılarında Ekolojik Ayak İzi Kavramının Etkisi (Ankara İl Örneği)	Tuğba YURT	Gazi Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
169	Çevre Eğitim Programının 48-66 Aylık Çocukların Çevresel Farkındalıklarına Etkisi	Füsün KURT GÖKÇELİ	Gazi Üniversitesi	2015	Doktora Tezi
170	Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Çoklu Zekâ Alanları İle Çevreye Karşı Tutumlarının İncelenmesi	Hilal GENÇ	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
171	Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Bilinci Kazanım Düzeyleri	Selim SELİMOĞLU	Afyon Kocatepe Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
172	Probleme Dayalı Öğrenme Yönteminin Öğrencilerin Çevre Tutumlarına ve Farkındalıklarına Etkisi (7.Sınıf "İnsan ve Çevre" Ünitesi Örneği)	Caner DURSUN	Pamukkale Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
173	Ekolojik Ayak İzi Eğitiminin 8. Sınıf Öğrencilerinin Sürdürülebilir Yaşama Yönelik Tutum, Farkındalık ve Davranış Düzeyine Etkisi	Fahriye AYÇA ÇETİN	Gazi Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
174	Öğrencilerin Çevresel Duyarlılığının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	Hatice BİLGE	Atatürk Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
175	Sosyal Girişimcilik, Küresel Vatandaşlık ve Çevre Davranışı Arasındaki İlişki: Yapısal Eşitlik Modellemesi	Fatih ÇERMİK	Atatürk Üniversitesi	2015	Doktora Tezi
176	Okul-Çevre İlişkilerinin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi	Mehmet Fatih ÖZTÜRK	Niğde Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
177	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Dostu Davranışlarının Modellenmesi	Murat Berat UÇAR	Fırat Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
178	Okul Öncesi Çocuklar İçin "Çocuklar İçin Çevre Ölçeği" nin Geliştirilmesi ve Çevre Eğitim Programının Çocukların Çevreye Karşı Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi	Nafiye Bilge KOÇAK TÜMER	Gazi Üniversitesi	2015	Doktora Tezi

179	İlköğretim Öğrencilerinin Doğayla İlişkileri, Çevreye Yönelik Sorumlu Davranışları ve Çevresel Kaygıları Üzerine Bir Çalışma	Fatma BAHAR	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
180	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevreye Yönelik Etik Yaklaşımları İle Sürdürülebilir Çevreye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi	Gizem ALPAK TUNÇ	Adnan Menderes Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
181	Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Eğitimi Kavramlarına Yönelik Farkındalıklarının Belirlenmesi ve Ölçek Geliştirme Çalışması	Yağmur ÖTÜN	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
182	Bilgisayar Destekli Çevre Eğitiminin Bilgisayar Teknolojileri Programı Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığına Etkisinin İncelenmesi	Ahmet UYAR	Fırat Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
183	İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Çevre Bilinci ve Bu Okullardaki Çevre Eğitimi	Dilan KAYA	Amasya Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
184	İlköğretim Öğretmen Adaylarının Sürdürülebilir Çevre Eğitimine Yönelik Tutumları	Kübra SOYSAL	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
185	Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Çevre Eğitimi Konusundaki Görüşleri ve Yeterlilikleri	Kemal ERDOĞAN	Gazi Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
186	Türkiye'de İlkokul Programlarında Çevre Eğitimi ve İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Tiflis Konferansı Çevre Eğitimi Amaçlarına Ulaşma Düzeyi	İsmail YILMAZ	Trakya Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
187	Çevre Muhasebesi Dersinin Öğrencilerde Çevre Bilinci Oluşturmasına Etkisi Üzerine Bir Araştırma	Oktay ÖZKAN	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
188	Sürdürülebilirliği Temel Alan Çevre Eğitiminin Ortaokul Öğrencilerinin Çevresel Davranışlarına ve Sürdürülebilir Çevre Tutumlarına Etkisi	Ayşe ÇELİKBAŞ	Mersin Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
189	Türkiye'deki Öğretmen Adaylarına Verilen Çevre Eğitimi	Efe GÜNTÜRKÜN	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
190	Proje Yaklaşımına Dayanan Aile Katılımlı Çevre Eğitimi Programının 5-6 Yaş	Ahmet EROL	Pamukkale Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi

	Çocuklarının Çevreye Yönelik Farkındalık ve Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi				
191	Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi Eğitimi Lisans Programlarının Çevre Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi	Onur YILMAZ	Ahi Evran Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
192	Sınıf Öğretmenlerinin Çevre Eğitimine Yönelik Farkındalıkları	Esra KARAKOÇAN	Afyon Kocatepe Üniversitesi	2016-	Yüksek Lisans Tezi
193	Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarında Bilimsel Epistemolojik İnanç, Çevre Bilgisi ve Çevreye Karşı Tutum Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi: Yapısal Eşitlik Modellemesi Çalışması	Ayşegül BİLECİK	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
194	Üstün Yetenekli Öğrencilerle Akranlarının Çevreye Yönelik Tutumlarının Ve Çevre Sorunlarına Çözüm Önerilerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi	Şahin ÇAYIR	Sakarya Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
195	İlköğretim İkinci Kademedeki Çevre Sorunları Tutum Ölçeği Geliştirme: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması	Onur ÖZDEMİR	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
196	Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Çevre Duyarlılıklarının Değerlendirilmesi (Fethiye Örneği)	Muzaffer ERDOĞAN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
197	Çevre Sorunlarını ve Eylemlerini Araştırma ve Değerlendirme Modeline Dayalı Öğretim Yönteminin 7. Sınıf Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığına ve Kavram Öğrenmelerine Etkisi	Duygu KOCATÜRK	Marmara Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
198	Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların (60-72 Ay) Çevreye Yönelik Tutumlarına Çevre Eğitim Programının Etkisi (Çanakkale İl Örneği)	Selda USLUCAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
199	İlkokul Öğrencilerinde Sürdürülebilir Çevre Bilinci Oluşturma	Humeysa AĞAR ÖZTÜRK	İstanbul Aydın Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
200	Öğretmen Adaylarının Çevre Okuryazarlık Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi	Esra ÜNLÜ	Dumlupınar Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
201	İlkokul Öğrencilerine Yönelik Çevre Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması	Zülfıye Melis DEMİR	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi

202	Ortaokul Öğrencilerinin 'Doğal ve Yapay Çevre' Hakkındaki Zihinsel Modellerinin Araştırılması	Ayçin ULUSOY TAŞ	Adnan Menderes Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
203	"İnsan ve Çevre" Ünitesi İçin Sınıf Dışı Öğretim Uygulamasının Çevre Okuryazarlığı Üzerine Etkisi	Çiğdem KARAKAYA	Ondokuzmayıs Üniversitesi	2016	Doktora Tezi
204	Ortaokul Sosyal Bilgiler Derslerinde Çevre Gezilerinin Etkililiği Üzerine Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi (Antalya İli Örneği)	Ahmet ŞAN	Akdeniz Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
205	İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Tokat Merkez İlçe Örneği)	Serkan KÖKLÜNAR	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
206	İlkokul Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi	Ersin ÖZCAN	Pamukkale Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
207	Ortaokul Öğrencilerinin Genel Çevre Bilgisi Düzeylerinin İncelenmesi	Arefe YURTTAŞ	Kastamonu Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
208	Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Risk Algı Puanları İle Fen Bilimleri Dersi Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Eda PALANCI	Gazi Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
209	Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Çevre Sorunlarına Yönelik Normlarının Karşılaştırılması	Nazan KAHRAMAN	Adnan Menderes Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
210	Farklı Kademelerde Görev Yapan Öğretmenlerin Çevresel Tutum, Bilgi ve Davranışlarıyla Çevre Eğitime Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi	Fatih TOPRAK	Çukurova Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
211	Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı ve Aktif Öğrenmenin Çevre Eğitimi Üzerindeki Etkisinin Sistematik İncelenmesi ve Meta-Analizi	Selçuk ARIK	Gazi Üniversitesi	2017	Doktora Tezi
212	Proje Tabanlı Öğrenme Yönteminin Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Çevresel Vatandaşlık Düzeylerine Etkisinin Değerlendirilmesi Üzerine Bir Karma Desen Araştırması	Yüksel BÜLBÜL	Marmara Üniversitesi	2017	Doktora Tezi
213	Görme Engelli Ortaokul Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Bakış Açılarının ve Çevre Sorunlarına Yönelik Zihinsel	Maşide GÜLER	Karadeniz Teknik Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi

	Modellerinin				
214	Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi	Deniz GÜLSEVİNÇLER	Kastamonu Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
215	Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Çevre Bilinci ve Çevresel Duyarlılık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi (Niğde İli Örneği)	Bahar UZUN	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
216	Ortaokullarda Uygulamalı Çevre Eğitiminin Çevre Bilinci Üzerine Etkisi (Balıkesir Örneği)	Nazan KÜÇÜK	Balıkesir Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
217	Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarında Işık Kirliliği Eğitiminin Çevre Duyarlılığına Etkisi	Merve TULUM	Akdeniz Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
218	Kimya Öğretmen Adaylarının Çevre Eğitimi ve Sürdürülebilir Kalkınma Alanındaki Yeterliliklerinin İncelenmesi	Ceren SOYSAL	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
219	İnsan ve Çevre İlişkileri Ünitesinde Otantik Probleme Dayalı Öğrenme Etkinliklerinin 7. Sınıf Öğrencilerinde Yansıtıcı Düşünme Becerisi, Akademik Başarı, Çevre Tutum ve Farkındalıkları Üzerine Etkisi	Güzide DADLI	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
220	Lise 10. Sınıf Çevre Kimyası Konusunun Öğretiminde Kavramsal Değişim Metinlerinin Öğrenci Başarısı ve Çevresel Tutum Üzerine Etkisinin İncelenmesi	Esra BUDAK	Marmara Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
221	Farklı Düzeylerdeki Öğrencilerde Kazanılan Çevre Kavramlarının Grup Kavram Haritaları İle Gösterilmesi	Türkan Aybike AKARCA	Mersin Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
222	Ortaokul 8.Sınıf Öğrencilerinin Çevre Sorunları Konusundaki Bilişsel Yapılarının ve Alternatif Kavramlarının Belirlenmesi	Ahmet TAŞBAŞ	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
223	8.Sınıf Fen ve Teknoloji Ders Programında 6.Ünite "Madde Döngüleri, Geri Dönüşüm ve Enerji Kaynakları" Konularının Öğretilmesinin Öğrencilerin Çevre Bilincine Etkisi (İzmir İli Örneği)	Cemile ELVAN ÇETİNER	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
224	Oyun Temelli Ekolojik Ayak İzi Etkinliklerinin Dört ve Beşinci	Gizem KARAYILAN	Marmara Üniversitesi	2017	Yüksek

	Sınıf Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığına Etkisi				Lisans Tezi
225	Öğretmen Adaylarının Çevre Sorunlarına Yönelik Farkındalık ve Tutum Düzeylerinin Belirlenmesi	İlyas Toparslan	Gazi Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
226	İlkokul Çevre Konularında Uygulanan Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Kalıcılığa ve İlgiğine Etkisi	Nilgün BAKKALOĞLU	Hacettepe Üniversitesi	2017	Doktora Tezi
227	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Problemlerine Yönelik Bilimsel Düşünme Alışkanlıklarının İncelenmesi	Onurhan GÜVEN	Karadeniz Teknik Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
228	Sınıf Öğretmeni Adaylarının Ekolojik Ayak İzi Farkındalık Düzeyleri ve Çevresel Tutumları	Rafiye AYDIN	Dumlupınar Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
229	7.Sınıf İnsan Ve Çevre Ünitesinde Akıllı Tahta Kullanımının Öğrenci Başarısına, Tutumuna ve Hatırlama Düzeyine Etkisi	Samet KAYNAK	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
230	Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Çoklu Zekâ Alanları İle Sürdürülebilir Çevre Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Zeynep ERDEM	Adıyaman Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
231	Yakın Çevre Eğitiminin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarısına ve Çevreye Yönelik Tutumuna Etkisi	Taha Yasin BACAKOĞLU	Kırıkkale Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
232	Öğretmen Adaylarının Çevre Risk Algısının Belirlenmesi	Funda Yeşilyurt	Amasya Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
233	Anne Babaların ve Okul Öncesi Grubu Çocuklarının Çevre Bilincine Sahip Olma Durumlarının Değerlendirilmesi	Filiz KARACA	Bartın Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
234	Geri Dönüşümlü Kağıt Hamurunun Görsel Sanatlar Eğitiminde Kullanımı ve Çevre Eğitimine Yönelik Katkıları: Bir Eylem Araştırması	Z.Lale ÇAVULDUR	Marmara Üniversitesi	2018	Doktora Tezi
235	Çevre Eğitiminde Ağ Araştırması Kullanımının Öğrencilerin Başarısı Üzerindeki Etkisi	Serdar BAHAR	Hacettepe Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
236	Öğretmenlerin Çevre Bilinci Düzeyinin Belirlenmesi-	Elif Sida	Hacettepe Üniversitesi	2018	Yüksek

	Ankara Etimesgut Örneği	KARAİSMAİLOĞLU			Lisans Tezi
237	Üniversite Öğrencilerinin Çevresel Risk Algısı ve Çevresel Tutumlarının Belirlenmesi	MERT ALPEREN DEĞERLİ	İstanbul Medipol Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
238	Örnek Olay Yönteminin 7. Sınıf Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığına Etkisi	Arzu BİRGÜL KARAOSMANOĞLU	Kastamonu Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
239	Okul Öncesi Dönem Çocuklarında Çevre Kirliliği Farkındalığı Oluşturmada Geleneksel Öğretim ve Teknoloji Destekli Yöntemlerin Karşılaştırılması	Fatma ALTUNSOY	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
240	Pisa 2015 Verisi Kullanılarak, Çevre Bilinci ve Çevre İyimserliğinin, Fen Okuryazarlığı İle İlişkisinin Farklı Sosyoekonomik Düzeyler Ele Alınarak Araştırılması	Özlem ÖZTÜRK	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
241	Öğretmenlerin Çevre Okuryazarlıklarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi	Ömer ERBASAN	Afyon Kocatepe Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
242	Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Sorunları Algılarının Karikatür Yoluyla Belirlenmesi	Hatice ORHAN	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
243	Okul Öncesi Dönem Çocuklarının (Beş-Altı Yaş) Çevresel Tutumlarının Çocuk ve Öğretmen Değişkenleri Açısından İncelenmesi	Burcu COŞANAY	İnönü Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
244	Farklı Fakültelerde Öğrenim Gören Yükseköğretim Öğrencilerinin Çevre Etiği Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi	Derya SÖNMEZ	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
245	Proje Tabanlı Öğretimin 7.Sınıf Öğrencilerinin Çevre Konusundaki Başarılarına ve Kavramsal Anlamalarına Etkisinin Öğrenme Stillerine Göre İncelenmesi	Ebru SOKUR	Marmara Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
246	Minik Tema Eğitim Programı Uygulanan ve Uygulanmayan Okul Öncesi Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumları	Öznur EMSAL AYDIN	Mersin Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
247	Ortaokul Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Bilgi, Değer, Eğilim ve Davranışlarının İncelenmesi	Derya FIRTINA ÜRGÜL	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi

248	Doğa Koruma Merkezine Gelen Gönüllülerin Çevre Bilinci Durumlarının Belirlenmesi	Zeynep CANDAS	Kocaeli Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
249	Bilimsel Tartışma Etkinliklerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumlarına ve Bilgi Düzeylerine Etkisi	Serdar VARİNLİOĞLU	Erciyes Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
250	Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Çevre Etiği Algıları Üzerine Bir Araştırma	Özdemir DİKİCİGİL	Dokuz Eylül Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
251	Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Çevre Eğitimi İle İlgili İnanç Sistemlerinin Merkezilik ve Çevresellik Açısından İncelenmesi	Meryem ALMAZ	Uludağ Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
252	Çoklu Ortamlar İle Desteklenen Çevre Eğitimi Programının Çocukların Çevreye Yönelik Tutum ve Farkındalıklarına Etkisinin İncelenmesi	Aycan BUDUR	Gazi Üniversitesi	2018	Doktora Tezi
253	Ortaokul Öğrencilerinin Çevresel Davranışları Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi	Fatih DEMİR	Erciyes Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
254	Coğrafya Öğretmenlerinin Çevre Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi	Belma ERDOĞAN	Gazi Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
255	Ortaöğretim Öğrencilerinin Çevre Bilinci ve Çevreye Yönelik Davranışlarının Değerlendirilmesi (Çanakkale Örneği)	Berkan SARISÜLÜK	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
256	Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Sorunları İle İlgili Çizdikleri Resimlerin Analizi	Özlem ÖZDURAN	Gazi Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
257	Çevre Eğitimine Yönelik Hazırlanan Formal ve İnfomal Uygulamaların Akademik Başarı, Tutum ve Öğrenci Kazanımları Açısından İncelenmesi	Zeynep ÖNER	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2018	Doktora Tezi
258	Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Öğretmen Adaylarının Çevreye Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi	Emel BÜYÜKKAYNAK	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
259	Sınıf Öğretmeni Adaylarının Çevre Kimlikleri ve Çevreye Yönelik Materyalist Eğilimleri: Eylem Araştırması	Esra SARAÇ	Gazi Üniversitesi	2018	Doktora Tezi

260	Fen Bilimleri ve Sınıf Öğretmenlerinin Teknoloji Ve Çevre Etiğine Yönelik Duyarlılıkları	Büşra CEYHAN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2018	Doktora Tezi
261	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Sürdürülebilir Kalkınma Farkındalıkları İle Çevre Sorunlarına Yönelik Tutum ve Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Aslı KOÇULU	Akdeniz Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
262	Sosyal Bilgiler Dersinde Empati Becerisine Dayalı Etkinliklerin Öğrencilerin Çevre Bilincine ve Akademik Başarılarına Etkisi	Yeter KONUK	Aksaray Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
263	Çevre Bilincinin Ekolojik Ayak İzi ve Kültürel Dünya Görüşü İle İlişkisi: Türk ve Sudanlı Öğrenciler Üzerine Bir Çalışma	YOUSIF SIDEG ABDALLA	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
264	Öğretmenlerin Çevreye Yönelik Davranış Düzeylerinin Belirlenmesi	Ayşe ÜNALAN	Kastamonu Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
265	Ortaokul ve Lise Öğrencilerinde Çevre Davranış ve Farkındalık Düzeylerinin Araştırılması	Fetih DOĞAN	Mersin Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
266	İlköğretim 7-8. Sınıf Öğrencilerinin Sürdürülebilir Kalkınma ve İklim Değişikliğine Yönelik Tutum ve Davranışları	Sema ŞEKER	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
267	Okul Öncesi Eğitimi Öğretmen Adaylarının Ekolojik Ayak İzlerinin ve Çevre Eğitim Puanlarının İncelenmesi	Fatma Ayça YILDIZ	Ahi Evran Üniversitesi	2018	Yüksek Lisans Tezi
268	Üniversite Öğrencilerinin Kentleşmeye Bağlı Olarak Ortaya Çıkan Çevre Sorunlarına Karşı Duyarlılıkları	Eda KARATAŞ	Sinop Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
269	Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Çevre Etik Tutumları İle Sorumlu Çevresel Davranışları Arasındaki İlişki	Eda GÜNGÖR	Kastamonu Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
270	Ortaokul Öğrencileri İçin Çevresel Davranış Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Çevresel Davranışlarının Cinsiyet ve Sınıf Düzeylerine Göre İncelenmesi	Güney Özgün	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
271	İlkokul 1. Kademe 4. Sınıf Öğrencileri İçin Oyun ve Fiziksel Etkinlikler Dersinde	Merve SAYLIK	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi

	Çevre Bilinci Oluşturmaya Yönelik Oyun Tasarımı				
272	Farklı Okul Öncesi Eğitim Modellerinin 54-66 Aylık Çocukların Çevre Tutum ve Farkındalıklarına Etkisi	Ceyhan Gizem ALPARSLAN	Bahçeşehir Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
273	Çevreye Yönelik Farkındalık Geliştirmede Fabl Kullanımına Örnek Bir Eylem Araştırması	Hasan ESEN	Sakarya Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
274	"Evsel Atıklar ve Geri Dönüşüm" Konusunun Okul Dışı Öğrenme Ortamları İle Desteklenmesinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Çevre Tutumuna Etkisinin İncelenmesi	Meryem AYDIN	Kocaeli Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
275	Ortaokul 7. Sınıf İnsan ve Çevre İlişkileri Ünitesinde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkisi	Kübra AKINCI	Fırat Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
276	Mobil Uygulama Destekli Çevre Eğitiminin Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına, Teknolojiye ve Çevreye Karşı Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi	Ecem KARASAÇ	Marmara Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
277	Ders Dışı Etkinliklerle Desteklenen Öğrenci Merkezli Çevre Eğitiminin, 7. Sınıf Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlıklarına Etkisi	Mustafa DEMİRDİREK	Aksaray Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
278	Fen Bilgisi ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sürdürülebilir Çevreye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi	Hicret ÇİMEN	Gazi Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
279	Öğretmen Adaylarının Doğal Afet Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi	Ufuk SÖZCÜ	Kastamonu Üniversitesi	2019	Doktora Tezi
280	Ortaokul 6. Sınıflarda Uygulamalı Çevre Eğitimi: Halkalama Çalışması Değerlendirilmesi Örneği	Abdullah Emre TUNA	Alladdin Keykubat Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
281	İlkokul Öğrencilerinin Çevre ve Doğal Kaynaklara İlişkin Algılarının İncelenmesi	Adem DURAN	Kastamonu Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
282	Türkiye'de Sivil Toplum Kuruluşlarının Çevre İdeolojileri ve Çevre Eğitimleri	Deniz DİNÇEL	Ankara Üniversitesi	2019	Doktora Tezi
283	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Çevre Sorunlarına İlişkin Farkındalık ve Tutum Düzeylerinin	Nafiz KÖSE	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi

	İncelenmesi				
284	Fen Ve Teknoloji Öğretmenlerinin Çevre Bilinci ve Çevreye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi	Muhammed Çağrı YILDIRIM	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
285	Ortaokul 5. Sınıf Öğrencilerinde İnsan ve Çevre İlişkisi Konusunda Bilimsel Karikatürler Kullanarak Farkındalık Oluşturulması	Çilem BALKIZ KALKAN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
286	Drama Temelli Çevre Eğitiminin Çocukların Çevre Farkındalık Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi	Burçin AYSU	Ankara Üniversitesi	2019	Doktora Tezi
287	Sosyal Bilgiler Dersinde Etkinlik Temelli Öğretimin Çevresel Sorumlu Vatandaşlık Davranışlarına Etkisinin İncelenmesi	Sinan ÇİFTÇİ	Aksaray Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
288	Fen Etkinliklerinin Okul Öncesi Dönem Çocuklarında Çevre Bilinci Kazandırılmasına Etkisi	Derya GEZGİN	Aksaray Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
289	Kentsel ve Kırsal Alanda Yaşayan İlkokul Öğrencilerinin Çevre Algılarının İncelenmesi	Ali SEVİNÇ	Uşak Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
290	Ortaokul Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Çevreye Karşı Duyarlılıklarının İncelenmesi: Denizli İl Örneği	Barbaros Hayırlı ÖKÜZCÜOĞLU	Pamukkale Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
291	Çevre Eğitimi Programının Beş Yaş Çocuklarının Çevre Kavramı Hakkındaki Bilişsel Yapıları Üzerine Etkisi	Neslihan BAKAR	Kastamonu Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
292	İlkokul 3.Sınıf Öğrencilerinin "Çevremizdeki Işık ve Sesler" Ünitesi ile İlgili Bilişsel Yapılarının Kavram Karikatürleri ve Kelime İlişkilendirme Testi Teknikleri ile Belirlenmesi	Özlem KAYHAN	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
293	Öğretmen Adaylarının Çevre Dostu Davranışları ve Çevre Kimlikleri	Demet ÖZTARAKCI	Balıkesir Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
294	Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Türkçe Eğitimi Öğretmen Adaylarının Çevre Sorunlarına ve Çevreye Dair Davranış ve Tutumlarının Çok Boyutlu İncelenmesi	Nasır YILMAZ	Gaziantep Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
295	Çevreye İlişkin Duygu Boyutu Kazandırılmış Etkinliklerin Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Çevre Okuryazarlıklarına ve	Fuat TOKUR	Adıyaman Üniversitesi	2019	Doktora Tezi

	Sürdürülebilir Çevreye Yönelik Tutumlarına Etkisi				
296	Doğa Koruma ve Çevre Eğitimi Açısından Sulak Alanların İşlevleri	Meral CEBE	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
297	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sürdürülebilir Çevre Eğitimine Yönelik Algıları	Buket KARAHAN AYDIN	Kocaeli Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
298	Teknolojik Uygulamalarla Destekli Çevre Eğitiminin Ortaokul 7.Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutum, Davranış ve Başarılarına Etkisi	Feride KARATAŞ	Gazi Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
299	Yaşam Temelli Öğrenme Yaklaşımı İle Destekli Çevre Eğitiminin Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutum, Davranış ve Başarılarına Etkisi	Feyza DAĞISTANLI(GÜNEY)	Gazi Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
300	Fen Bilimleri Öğretmenlerinin ve Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Çevre Bilgi ve Çevre Eğitimi Öz-Yeterlik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	Akın Aykut KONAKÇI	Bayburt Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
301	Ortaokul 6. Sınıflarda Uygulamalı Çevre Eğitimi: Kuşlarda Kuluçka Ekolojisinin Değerlendirilmesi Örneği	Duygu TUNA	Akdeniz Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
302	Öğretmen Adaylarının Çevre Eğitimi Öz Yeterlilikleri İle Sürdürülebilir Çevreye Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Ümmügülüm ÇAVUŞOĞLU	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
303	İlköğretim Programlarının Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Açısından, Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği Boyutunda İncelenmesi	Fatma AKTAŞ	Hacettepe Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
304	Sosyal Bilgiler Dersinde Etkinlik Temelli Çevre Eğitimi Uygulamalarının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi ve Uygulama Hakkındaki Görüşleri	Harun TIRPANCI	Gazi Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
305	Öğretmen Adaylarının Okul Dışı Öğrenme Ortamlarında Sürdürülebilir Çevre Eğitimine Yönelik Tutumları	Öznur CANER	Akdeniz Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
306	Eko-Okullardaki Çocuk Kitaplarının Çevre Eğitimi Açısından İncelenmesi	Aycan KÜTÜK	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi

307	Çevre Eğitiminde Eğitsel Filmlerin Farklı Değişkenler Üzerine Etkisi ve Eğitsel Filmlere İlişkin Öğrenci Görüşleri	Merve Topal	Gazi Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
308	Çevre Eğitiminde Argümantasyon Uygulamaları İle Zenginleştirilmiş 5E Öğrenme Metodunun 7. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına, Eleştirel Düşünme ve Tartışma Becerilerine Etkisi	Zeynep Demir	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
309	Sürdürülebilir Kalkınma Kapsamında Türkiye'de İlkokul Kademesinde Çevre Eğitiminin Gerekliliği	Onur YILMAZ	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
310	Göller Bölgesinde Bulunan Sulak Alanların Tahribi ve Çevre Eğitimi Açısından Önemi	Hüseyin SELÇUK	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
311	Sürdürülebilir Gelişme İçin Çevre Eğitimi Aracılığıyla Ortaokul Öğrencilerinde Çevre Bilinci ve Eleştirel Düşünme Becerisi Geliştirmeye Yönelik Bir Eylem Araştırması	Fadime MENGİ US	Çukurova Üniversitesi	2019	Doktora Tezi
312	Türkiye'de Çevre Eğitiminin Sosyolojik Çözümlemesi	Mehmet DURMAZ	Yozgat Bozok Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
313	Canlılar ve Çevre Eğitiminde Yakın Çevreye Dayalı Etkinliklerin Ortaokul Öğrencileri İçin Geliştirilmesi ve Uygulanması	Özgür HÜSEYİNBAŞ	Kastamonu Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
314	Bir Anaokulunda Uygulanan "Minik Tema" Projesinin Öğretmen Bakış Açısına Göre İncelenmesi	Fatma SARIBIYIK	Çukurova Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
315	Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Çevre Eğitimine Yönelik Öz Yeterlik İnançlarının Belirlenmesi	Erhan ÇETKİN	Afyon Kocatepe Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
316	Etkinlik Temelli Öğretim Yaklaşımıyla Okul Öncesi Öğrencilerinde Çevresel Farkındalık Geliştirme Eylem Araştırması	Ebru Azime Erdem	Kocaeli Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
317	İlkokul Öğrencilerinin Çevre ve Çevre Sorunları İle İlgili Algıları	Emre PINAR	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
318	Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlık Düzeyleri ve Çevreye Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi: Sakarya İli	Hasret Hanife Sultan ERKILIÇ	Sakarya Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi

Örneği					
319	Hikaye Anlatıcılığının Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Çevre Bilgisi Üzerindeki Etkisi	Elif DEMİRCİ	Yıldız Teknik Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
320	2013 Ve 2018 Ortaokul Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programlarında Çevre İçerikli Kazanımların Karşılaştırılması	Aslıhan HALILOĞLU	Ahi Evran Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
321	İlkokul 4. Sınıf Fen Bilimleri Dersinde Çevre Eğitiminin Etkinlikler Yoluyla Öğretiminin Akademik Başarıya Etkisi	Zehra Merve KARA	Gazi Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
322	Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Çevre Eğitimi Öz-Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi (Sakarya İli Örneği)	Seda APAYDIN TİMUR	Aksaray Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
323	İnformal Çevre Eğitiminin İlköğretim Öğrencilerinin Doğaya Yönelik Algılarına Etkisi	Hilal ARIKER	Siirt Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
324	Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Çevre Eğitime Yönelik Tutum ve Görüşleri	Başak KOÇAK	Akdeniz Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
325	Çevre Eğitime Dayalı Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik Temelli Etkinliklerin Özel Yetenekli Öğrencilerin 21. Yüzyıl Becerilerini Geliştirmesine Yönelik Araştırma	Selin KÜLEGEL	Yıldız Teknik Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
326	İlkokul Programındaki Çevre Eğitiminin Unesco ve Unep İlkelerine Göre Değerlendirilmesi	Büşra KOTO	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
327	Muğla Kenti Çevre Eğitimi Açısından Sürdürülebilirliğin Neresinde?: Menteşe Örneği	Emel DİKMENTEPE	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2020	Doktora Tezi
328	Eğitim Teknolojisi Araçlarıyla Desteklenen Çevre Eğitiminin Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Çevre Okuryazarlığına Etkisinin İncelenmesi	Büşra ŞAFAK	Trakya Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
329	Türkiye’de Elektronik Atıkların Değerlendirilmesi ve Çevre Eğitimindeki Yeri ve Önemi	Ahmet Erhan ALTUNOK	Ankara Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
330	Şanlıurfa İli Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Bilinci Üzerine Bir Araştırma	Berna SAVAŞÇI	Harran Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
331	5. Sınıf Fen Bilimleri Dersi İnsan ve Çevre Ünitesinde Ters Yüz Sınıf	Esra DEMİR	Kastamonu Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi

	Uygulamalarının Çevre Bilincine Etkisinin İncelenmesi				
332	İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Çevrelerine Yönelik Bilgi, Davranış ve Tutumlarının Belirlenmesi	Beyza Selin UZUN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
333	Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlığının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi	Nayfer ŞAHİN	Gazi Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
334	Muğla İli Ortaokul 5.Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Farkındalıkları ve Çevre Faaliyetlerine Katılımları Üzerine Bir Çalışma(Bodrum Örneği)	Ayşegül NALÇACIOĞLU	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
335	Ortaokul 7. ve 8. Sınıf Düzeyinde Ekolojik Ayak İzi ve Karbon Ayak İzi Konularına İlişkin Durum Tespiti: Bayramiç İlçesi Örneği	Pınar KURT	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
336	Örnek Olaya Dayalı Öğretimin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Bilimi Dersine Yönelik Akademik Başarıları ve Çevre Sorunlarına Yönelik Farkındalıklarına Etkisi	Gizem Şahin	Akdeniz Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
337	Çevreye Yönelik Farklı Tutum Gösteren Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf İçi Çevresel Sürdürülebilirlik Uygulamalarına İlişkin Çoklu Durum Çalışması	Nazmiye Temiz	Çukurova Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
338	Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevreye Yönelik Tutumları	Hatice Eylül BAKAN	Necmettin Erbakan Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
339	Hayat Bilgisi ve Fen Bilimleri Ders Kitaplarının Çevre Kazanımları Açısından İncelenmesi	Funda YİRİK	Akdeniz Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
340	Lise Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Bilgi ve Tutumlarının Belirlenmesi: Samsun İli Örneği	Enes ASAROĞLU	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
341	İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Çevre Algıları İle Çevreye Yönelik Tutum ve Davranışlarının Değerlendirilmesi	Ramazan PEKER	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	2020	Doktora Tezi
342	Ortaöğretim Öğrencilerinin Sürdürülebilir Çevre Hakkındaki Bilgi, Tutum ve	Beste BELEN	Gazi Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi

Davranışlarının Belirlenmesi

343	Fen Bilimleri ve Sınıf Eğitimi Öğretmen Adaylarının Çevre Risk Algılarıyla Çevre Tutumlarının Belirlenmesi	Atilla Serdar DEMİR	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
344	Sınıf Öğretmenlerinin Ekolojik Ayak İzi Farkındalık Düzeylerinin Değerlendirilmesi ve Sınıf İçi Uygulamalarının Belirlenmesi	İbrahim ASLAN	Dicle Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
345	Sınıf Öğretmenlerinin Çevre Sorunlarına İlişkin Tutumlarının ve Çevresel Duyarlılıklarının İncelenmesi	Güngör SAKÇI	Kastamonu Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
346	İlkokul Öğrencilerinin Çevresel Farkındalıklarının İncelenmesi	Jülide SÖNMEZ	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
347	Okul Öncesi Dönemde Etkili Çevre Eğitimi İçin Görsel Sanat Etkinliklerinin Kullanımı	Elif İÇEN KÜKÜRT	Kastamonu Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
348	Belgesel Temelli Artırılmış Gerçeklik Uygulamalı Çevre Eğitiminin Etkililiği Üzerine Bir Çalışma	Esra ÇAKIRLAR ALTUNTAŞ	Hacettepe Üniversitesi	2021	Doktora Tezi
349	Çevrimiçi Çevre Eğitiminin Sürdürülebilirliği Konusunda Öğretmen Görüşleri	Hande ELGÜN	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
350	İlkokul ve Ortaokulda Güncel Öğretim Programlarının Çevre Eğitimi Açısından İncelenmesi	Murat ADIYAMAN	Ahi Evran Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
351	Çevre Eğitimi Dersinde Yaratıcı Drama Uygulamalarının Empati Becerisini Geliştirmesine Etkisinin Öğretmen Adayları Tarafından Değerlendirilmesi	Aslı ÖZYÜREK	Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
352	Çevre Eğitimi ve Türkiye'deki İlköğretim Okullarının Çevre Eğitimine İlişkin Müfredatlarının İncelenmesi	Kübra Şahin	Kırıkkale Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
353	Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı (Ortaokul) ve Görsel Sanatlar Öğretmen Kılavuz Kitabı'nda Çevre Eğitimi	Seda ÇALIŞIR	Eskişehir Anadolu Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
354	Temel Eğitimde Disiplinlerarası Yaklaşım Dayalı Çevre Eğitimi Programının Öğretmenlerin Mesleki Gelişimine Etkisi	Arefe YURTTAŞ	Kastamonu Üniversitesi	2021	Doktora Tezi

355	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çevre Eğitimi Bağlamındaki Pedagojik Alan Bilgilerinin İncelenmesi: Epistemolojik Profilin Etkisi	Erman ÜNSER	İstanbul Aydın Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
356	Çevre Eğitiminde Sıfır Atık Politikasının Sosyal Bilgiler Dersine Yansıması ve Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi	Gamze ALTINOK	Aksaray Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
357	Resimli Kitaplara Dayalı Çevre Eğitim Programının Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Çevresel Tutumlarına ve Görüşlerine Etkisi	Pınar POLAT	Çukurova Üniversitesi	2021	Doktora Tezi
358	Ortak Bilgi Yapılandırma Modeline Uygun Hazırlanmış Öğretimin Öğrencilerin Çevre Okur-Yazarlık Düzeylerine Etkisi 'İnsan ve Çevre' Ünitesi Örneği	Veysel HAYDARI	Yıldız Teknik Üniversitesi	2021	Doktora Tezi
359	Öğretmen Adaylarının Çevresel Tutumunu Belirlemek Amacıyla Geliştirilen Çevre'ye Yönelik Tutum Ölçeği: Ordu Üniversitesi Örneği	Atakan TUNCER	Ordu Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
360	İlkokul 3. Sınıf ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Algılarının ve Farkındalıklarının İncelenmesi	Büşra AKKAŞ ŞAHİN	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
361	Ortaokul Öğrencilerinin Çevre ve Geri Dönüşüm Tutumlarının İncelenmesi: Karaköprü İlçesi (Şanlıurfa) Örneği	Meryem Betül POLAT	Harran Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
362	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çevresel Sürdürülebilirlik Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi	Ayça Tarı	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
363	Bilimsel Senaryo Temelli Ekolojik Ayak İzi Etkinliklerinin 8. Sınıf Öğrencilerinin Çevresel Vatandaşlık Düzeylerine Etkisi	Tuğba DEMİRER	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi

EK 2. 2010 Yılı ve Sonrasında Doğa Eğitimi İle İlgili Yapılmış Örneklemeye Dahil Edilen Tezler

	Tez Adı	Yazar Adı	Tezin Yapıldığı Üniversite	Tezin Yapıldığı Yıl	Tezin Türü
1	Türkiye’de Yapılan Doğa Eğitimlerinin Değerlendirilmesi (Kaçkar Dağları Milli Parkı Örneği)	Çağlar KALENDER	Artvin Çoruh Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
2	Eko Turizm ve Pazarlaması: Manisa Örneği	Bahadır BİRİM	Celal Bayar Üniversitesi	2010	Yüksek Lisans Tezi
3	Doğal Ortamda Çevre Eğitiminin Ortaöğretim 9. Sınıf Öğrencilerinin Başarılarına ve Tutumlarına Etkisi	Eda YAZKAN	Dokuz Eylül Üniversitesi	2012	Yüksek Lisans Tezi
4	İlkokul 3. Sınıf Hayat Bilgisi Dersine Yönelik Geliştirilen Doğa Eğitimi Etkinliklerinin Öğrencilerin Doğa Algılarına Etkisi	Onur BİRİNCİ	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	2013	Yüksek Lisans Tezi
5	Orman Kaynaklarının Ekoturizm Amaçlı Kullanımı	Gizem ŞAHİN	İstanbul Üniversitesi	2014	Yüksek Lisans Tezi
6	Üniversite Öğrencilerinin Biyoçeşitlilik Algısı ve Biyoçeşitlilikle İlgili Tutumlarının Analizi	Tuğçe ŞENEL	İstanbul Teknik Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
7	3-D (Pop-Up) Kitap Tekniği İle Tarihi Ağaçların Yöre Peyzajını Genç Nesillere Anlatılması Üzerine Bir Çalışma “Hikâye Anlatan Tarihi Ağaçlar”	Mehmet SARI	Süleyman Demirel Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
8	Doğa Kampı Destekli Eğitimin Öğrencilerin Çevre Sorunlarına Yönelik Tutum, Farkındalık ve Davranışlarına Etkisi	Zehra Tuğçe ÖZGEL	Gazi Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
9	Okul Öncesi Eğitimi İçin Geliştirilen Hikaye Oluşturma Yazılımına Yönelik Görüşlerin İncelenmesi	Gökben TURGUT	Ege Üniversitesi	2015	Yüksek Lisans Tezi
10	Doğa Eğitimi Etkinliklerinin İlköğretim Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutum Ve Bilgi Düzeylerine Etkisi	Gökçe OK	Dokuz Eylül Üniversitesi	2016	Doktora Tezi
11	Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Bilimsel Süreç Becerilerinin Gelişmesinde Doğa Ve Çevre Uygulamalarının Etkisinin İncelenmesi	Merve YAĞCI	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2016	Yüksek Lisans Tezi
12	Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Doğa Bileşenlerine Yönelik	Uğur KIRAZ	Uşak Üniversitesi	2016	Yüksek

	Farkındalıklarının İncelenmesi				Lisans Tezi
13	Çocukların Bilimsel Araştırmaların Doğası Hakkındaki Görüşleri ve Yaz Bilim Kampında Geliştirilmesi	Nazlı Miray ABİK	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
14	Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Doğa Eğitimi Hakkında Metaforik Algıları	Büşra ÇAĞLAR KARAPINAR	Aksaray Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
15	Ortaokul Öğrencilerinin Biyoçeşitliliğin Azalmasına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi ve Biyoçeşitlilik Eğitiminin Önemi	Neslihan FISTİKEKEN	Akdeniz Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
16	Öğretmen Adaylarının Doğaya Bağlılık Düzeyleri ve Etik Tutumları	Yusuf KARADEMİR	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2017	Yüksek Lisans Tezi
17	Çocukların Doğa İle İlişkilerinin Güçlendirilmesinde Okul Bahçelerinin Rolü	Merve Eminel KUTAY	Ankara Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
18	Doğa Eğitiminin Okul Öncesi Çocukların Sosyal Becerilerine Etkisinin İncelenmesi	Kübra ÇİFTÇİ	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
19	Reggio Emilia Yaklaşımı Temelli Fen Ve Doğa Etkinliklerinin Uygulanması: Bir Eylem Araştırması	Ayşe ŞAHİN	Afyon Kocatepe Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
20	Turizm Ve Doğa Eğitimi: "Kelebekler Vadisi Uygulaması" - Konya Örneği	Mehmet KAHRAMAN	Selçuk Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
21	Okul Dışı Öğrenme Ortamlarının 7. Sınıf Öğrencilerinin Geri Dönüşüm Konusundaki Doğa Algısı ve Bilinç Düzeyine Etkisi	Güllü KATIRCIOĞLU	Pamukkale Üniversitesi	2019	Yüksek Lisans Tezi
22	Doğa Eğitimi Etkinliklerinin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Biyofili Seviyelerine Etkisinin Araştırılması	Abdurrahman SEFALİ	Atatürk Üniversitesi	2019	Doktora Tezi
23	Ekokurgu Türündeki Eserlerin Doğa Eğitiminde Değerlendirilmesi	Tuğba YILDIRIM	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
24	Tübitak 4004 – Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Destekleme Programı Projelerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi ve Paydaş Görüşlerinin Belirlenmesi	Cihan GÜLGÜN	Kastamonu Üniversitesi	2020	Doktora Tezi
25	Ortaokul Öğrencilerinin Doğaya Aidiyet Duyguları ve Çevresel Kaygıları Üzerine Bir Araştırma: Yerli ve Mülteci Öğrenciler Örneği	Ayşenur BÜLBÜL	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2020	Yüksek Lisans Tezi
26	Formal Ve İnfomal Eğitim Veren Okullardaki 4-6 Yaş Arası	Nilay USANMAZ	İstanbul Aydın	2020	Yüksek

	Çocukların Doğaya Ait Bakış Açılarının Resimleri Aracılığıyla İncelenmesi		Üniversitesi		Lisans Tezi
27	Ortaöğretim Kimya Dersi "Doğa Ve Kimya" Ünitesine Yönelik Başarı Testi Geliştirilmesi ve Öğrenci Kavramlarının İncelenmesi	Olca Güneş YAZAR	Balıkesir Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi
28	Ortaokul Öğrencilerinin Doğa Vizyonları Üzerine Bir Vaka Çalışması	Ceren BAŞER	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2021	Yüksek Lisans Tezi

EK 3. Özgeçmiş Sayfası**ÖZGEÇMİŞ****KİŞİSEL BİLGİLER**

Adı Soyadı: Gülsemin YAĞCI

Doğum Yeri: Doğum Tarihi:

EĞİTİM DURUMU

Lisans Öğrenimi: AMASYA ÜNİVERSİTESİ/Sınıf Öğretmenliği

Yüksek Lisans Öğrenimi: AMASYA ÜNİVERSİTESİ/ Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurumlar ve Yıl:

2010-2013:Akkese İlkokulu/ Viranşehir/Şanlıurfa (Müdür Yetkili Öğretmen)

2013-2015:Pembeli İlkokulu/Göynücek /Amasya (Müdür Yetkili Öğretmen)

2015-2015:Gediksaray İlkokulu/Göynücek/Amasya(Öğretmen)

2015-2020:Atatürk İlkokulu/Göynücek/Amasya(Öğretmen)

2020-Çeltek Madeni İlk/Ortaokulu/Suluova/Amasya (Okul Müdür Yardımcısı)

İLETİŞİM

E-posta Adresi:

